

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on filed at the Post Office of Worcester, Mass. By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

No. 10 Vol. IX.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS., 10d. Kovo (March), 1921 metai.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879. 5 cents per copy

9 Metai

Plebiscito nebus. Talkininkai perėjo per Rėiną ir užėmė tris vokiečių pramonės centrus.

PRANEŠIMAI APIE SUKILIMUS SOVIETŲ RUSIJOJ. GELŽKELIEČIAI SUSTREIKAVO. NAUJAS SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PREZIDENTAS. LENKŲ KARIUOMENĖ PRIEŠ STREIKĄ. SUKILIMAI GAŠDINA SOVIETUS. 37,000 SUKILĖLIŲ EINA ANT PETROGRADO. PETROGRADAS PO KANUOLIŲ UGNIM. SOVIETAI PRANEŠA APIE SUKILIMUS.

Plebiscito Nebus.

Jau keletas dienų kaip ši žinia, jog Tautų Sąjunga atsisakiusi nuo plebiscito darymo Lietuvoje, yra pasklydusi laikraščiuose. Platesniau yra Vasario 3 dieną padavęs The New York Times, o Vasario 4 dieną buvo gautas "Eltos" kablegramas tokio turinio:

"Koenigsberger Allgemeine Zeitung praneša kovo 2 iš Paryžiaus. Tautų Sąjunga atmetė galutinai plebiscitą Vilniuje, kadangi lenkai ir lietuviai nenori. Tautų Sąjungos Taryba praneša, jog abi pusės davė palūdimą klausimą išspręsti kitaip. Po Tautos Sąjungos priežiūra Lenkai ir Lietuviai tarsis tiesiog. Žinia gal tikra. Elta. 4 III, 1921."

Be to nuo Kun. Dobužio tą pačią dieną gautas yra toksai kablegramas: "Vilniaus plebiscitas panaikintas Lietuvos naudai. Dobužis."

Pagaliau kovo 5 dieną gautas yra naujas "Eltos" kablegramas, kursai paduoda visą nutarimą šioj formoj:

Kovo 2 Tautų Sąjunga panaikino Briuselio nutarimą daryti plebiscitą. Lenkų Lietuvių ginčų atsirasti, butent ir bolševikai grėsia, jog nepakęs Vilniuje svetimos kariuomenės ir Lietuvių tauta esanti didžiai sujudinta, kuomet matoma, jog plebiscitas daromas Želigowskiui dar Vilniuje tebesėdžiant.

Jėigu spėti, jog plebiscito darymas tapo panaikintas delei mūsų žmonių opozicijos, tai tuomet prisieina su tikti, jog plebiscitas panaikintas Lietuvos naudai. Lietuvos Valdžia ir žmonės pamatiniai niekuomet plebiscito nenorėjo, nes nepasitikiėjo Tautų Sąjungai ir jos agentams, kuri aiškiai stovėjo ir stovi už Lenkiją. Spiriama Aliantų Valstybių, Lietuvos Valdžia yra pasisakiusi, jog principaliai ji tinkanti ant plebiscito, bet norėtų žinoti, kur ir kaip jis bus pravestas. Prof. Volde-
marui teko garbi rolė aiškinti, delei ko Lietuvos Valdžia negali be jokios atodairos priimti plebiscito toj formoj kaip Tautos Sąjungos Tarybos buvo nutartas ir ypač delei tos priežasties, kad nėra galima pasiūsti

1) Želigowskis gražinamas Lenkijos disciplinon arba pamalnomas reguliaria Lenkijos kariuomene.

2) tos kariuomenės ne daugiau penkfolikos tukstančių.

3) Lietuvių kariuomenė tame fronte nedidesnė dviejų divizijų, kita grįžta į vidaus kraštą.

4) Lietuvos valdžia aprūpina maistu ir sėklomis Vilniaus srities civilius gyventojus.

5) administracija palieka labartinę, jokių naujų rinkimų neturi būti.

6) kontroliuoti pasilieka Tautų Sąjungos Militarė Komisija.

Derybos Briusely turės būti pilnos lygybės pamatais. Elta. 4. 1921.

Tokios tat oficialės žinios.

Ar galima delei jų pasidžiaugti, ar yra čion mūsų laimėjimas? Gerb. Kun. Dobužis ramina Amerikos lietuvius, jog plebiscitas panaikintas Lietuvos naudai. Už tokį nuraminimą galima būti tik dėkingu, tačiau prisimena Kun. Dobužio telegramą, kuri buvo lygiai mėnuo tam atgal Amerikos lietuviams prisiūsta. "Plebiscitas priimtas. Lietuva netrukus bus pripažinta. Da lykai gerėja. Reikia rengtis plebiscitui." Tuomet buvo džiaugtasi, jog plebiscitas priimtas.

Iš neoficialių žinių mes gerai žinome, jog toksai nutarimas delei plebiscito priėmimo buvo sukėlęs Lietuvos žmonėse, ypač tarp Lietuvos Šaulių, daug nerymastingies, o gal ir visą audrą kairiųjų širdyse. Buvo rašomi memorialai ir net kalbama apie valdžios krizę. Patysai Tautos Sąjungos pirminkas L. Bourgeois apie tai sužinojo ir savo telegramoje prie Kontrolės Komisijos pirmininko Chardigny iš Sausio 30 dienos nurodo į pavojų, kursai iš priežasties plebiscito gali atsirasti, butent ir bolševikai grėsia, jog nepakęs Vilniuje svetimos kariuomenės ir Lietuvių tauta esanti didžiai sujudinta, kuomet matoma, jog plebiscitas daromas Želigowskiui dar Vilniuje tebesėdžiant.

Delei šių ir daugelio kitų priežasčių prisieina susirūpinti, bet jokiū būdu nereikia nusiminti. Ačiu mūsų užsispyrimui, jau esame laimėję, jog visos pinklės delei plebiscito sugriuvo. Lygiū būdu turės griuti ir visos kitos sąlygos, jeigu savo nusimanymą mokėsime ir gyvena pajiega, o kur reikės ir pinigais paremti. Amerikos Lietuviai yra daug kuomi jau pagelbėję — ta pagelba atneš ir toliau dar geresnių vaisių.

Lietuvos Informacijos Biuras.
Kovo 5 d., 1921 m.

PRANEŠIMAI APIE SUKILIMUS RUSIJOJE.

Londonas. — Čia gauta žinių kurios praneša, buk Maskvoj ir Petrograde prasidėjo sukilimai. Bet Leonidas Krasinas, rusų prekybos atstovas, kuris gana ilgai užtruko ant kelio grįždamas iš

tarp-tautinės kariuomenės Vilniun.

Nežiurint visų šių nurodymų Tautų Sąjunga vėl prispirtinai reikalavo įteiktų notoj Sausio 21 dieną pasiduoti plebiscitui. Vasario 1 dieną lietuviai pasisakė tinkant ant plebiscito, jeigu tik bus iškraustyta Želigowskio kariuomenė, jeigu Lietuva bus pripažinta de jure ir tt. Šio pripažinimo tuo tarpu Londono Aliantų premjerai nesustainė ir visą klausimą vėl norima risti jau tam tikromis sąlygomis ir vadovaujant Belgijos užsienio ministeriui P. Hymans, su kuriuom prof. Volde-
marui teko gana aštriai susikirsti. Tos sąlygos yra viršiaus išdėstytos. Buvo jau nemažai gandy, jog patys lenkai nebe nori plebiscito. Veikiausiai prisieina spėti, kad kitais keliais jiems nusiseks daugiau laimėti, negu plebiscito keliu. Jau šiandien Lietuvos Valdžia tur ir maitinti Vilniaus apskrities gyventojus r duoti jiems sėklų, o administracija ir kariuomenė pasilieka Lenkijos.

Pre tokių padėties visa Vilniaus gyventojų pyktis ir nerymastingis delei maisto stokos liks ant Lietuvos Valdžios uždėta, o be to ir mūsų kariuomenė nuo fronto atitraukiama. Nėra jokios garantijos, kad ir lenkai nepradės reikalauti atlyginimo už pasitraukimą iš Vilniaus ar kitur.

Delei šių ir daugelio kitų priežasčių prisieina susirūpinti, bet jokiū būdu nereikia nusiminti. Ačiu mūsų užsispyrimui, jau esame laimėję, jog visos pinklės delei plebiscito sugriuvo. Lygiū būdu turės griuti ir visos kitos sąlygos, jeigu savo nusimanymą mokėsime ir gyvena pajiega, o kur reikės ir pinigais paremti. Amerikos Lietuviai yra daug kuomi jau pagelbėję — ta pagelba atneš ir toliau dar geresnių vaisių.

Lietuvos Informacijos Biuras.
Kovo 5 d., 1921 m.

PRANEŠIMAI APIE SUKILIMUS RUSIJOJE.

Londonas. — Čia gauta žinių kurios praneša, buk Maskvoj ir Petrograde prasidėjo sukilimai. Bet Leonidas Krasinas, rusų prekybos atstovas, kuris gana ilgai užtruko ant kelio grįždamas iš

Maskvos, sako, kad jis nieko nežinaš apie tkius įvykius ir sovietų valdžios nuvertimas esą daug tolimesnis. negu kaikurie žmonės įsivaizdino ir tikėjosi.

Pastarieji pranešimai iš Rusijos, gauti per Kopenhagą, sako, jog ir dabar dar įvyksta sukilimai prieš bolševikų valdžią, jog generlas Semionovas yra prysakę 20,000 — 25,000 kazokų Siberijoje, ir kad tarp Lenino ir Trockio yra didelių skirtumų nuomonėse kaslink profesinių sąjungų klausimo. Trockis noris, kad profesinės sąjungos būtų valdžios įstaigomis, gi Leninas, — kad jos nepriklaustų prie valdžios.

G. S. Zinovjevas, trečiojo internacionalo prezidentas, ir p. Kalinine, prezidentas centralės pildomosios tarybos Petrograde, sakoma pakliuvę į sukilėlių rankas. Vienas pranešimas nueina taip toli, jog sako, kad Leninas yra uždarytas Kremline kaipo kalinys. Šie pranešimai yra surišti su spėliojmais aipe pavasarinį sovietų armijos ofensyvą prieš Lenkiją ir Rumuniją, bet kadangi pilnesnių žinių truksta, tad į visus tuos pranešimus reikia žiūrėti su atsarga. Maskvos bevielinis pranešimas patvirtina žinias apie sukilimą Kronštade, bet nepriduoda tam sukilimui jokios svarbos.

GELŽKELIEČIAI SUSTREIKAVO.

Atlanta, Ga. — Apie 1,500 iš 2,000 gelžkelių, dirbusių ant Atlanta, Birmingham ir Atlantic gelžkelio, priėmė anksčiau išleistą įsakymą streikuoti ir metė darbą. Šis gelžkelių streikas yra tai protestas prieš pasikešinimą numušti darbininkų algas iki 50 nuošimčio.

NAUJAS SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PREZIDENTAS.

Washingtonas. — 4 d. kovo pradėjo savo pareigas eiti dvidešimtis devintas SUVienytų Valstijų prezidentas, Warren Gamaliel Hardingas, republikonų partijos žmogus, kurį šios šalies piliečiai išrinko didele balsų didžiūma.

Inauguravimo įvesdinimo ceremonijos buvo labai trumpos ir paprastos, nes to reikalavo pats prezidentas Hardingas.

Iškilmėse tačiau nedalyvavo buvusis prezidentas Wilsonas, kuris nors ir norėjo dalyvauti, bet delei nesveikatos nepajiegė.

Prezidentą Hardingą prisiekdino aukščiausiojo teismo vyriausias teisėjas White. Tam tikslui pavartota sena iš Washingtono laikų Biblija.

Paskui buvo prisiekdintas ir vice-prezidentas Coolidge.

Prez. Hardingas savo inauguracijos kalboj visų pirma pareiškė, kad Amerika dės pastangų užtikrinti pasauliui taiką, bet neprisdės prie tautų sąjungos. Vietoje šitos Amerika darbuosis už patraukimą visų pasaulio tautų konferencijon, kuri galės surasti priemonių apdrausti taiką, tautų nepriklausomybės teises ir atlikti kitokias abelnas visam pasauliui reikalingas pareigas.

Prez. Hardingas pasakė, jog SUVienytos Valstijos jokiū būdu negali stoti į jokius sąryšius su Europa ir maitisytis į Europos reikalus. Amerika pirmiausia turi rūpintis savo likimu.

LENKŲ KARIUOMENĖ PRIEŠ STREIKĄ.

Berlynas. — Visuotinas streikas Lenkijoje darosi dideliu krizisu ir pasekmėj visa to Varšavos valdžia prieš streikininkus ruošiasi panaudoti militarinę jėgą. Vienas žymus lenkų valdininkas, kuris atvyko į šį miestą, tarp kit ko pareiškė:

"Atsižvelgiant į tai, kad pavasarį bolševikai gali pradėti naują puolimą ir besitartinant plebiscitui Aukštojoj Silezijoje, lenkų valdžia mano, jog kilusis darbininkų judėjimas eina prieš visuomenės interesus ir yra finansuojamas sovietų ir kartų vokiečių pinigais. Gelžkelius dabar tvarko patys valdžios žmonės. Bolševikų belaisviai yra paimti į darbą ir kiekvienas traukinys sergstimas kareivių, apsiginklavusių kulkosvaidžiais ir šautuvais. Pačioj Varšavoj kareiviai su gata vai darbai priuoštais durtuvais stovi ir prie prysakinės ir užpakalinės platformų."

TRAUKIA BURLESONĄ TEISMAN.

Washingtonas. — Socialistų laikraščio "New York Call" savininkai — traukia

teisman neseniai pasiliuosavęs iš pašto viršininko vietos Burlesoną. Apkaltinimo akte sakoma, kad ačiu Burlesonui, kuris atėmė tam laikraščiu antrą klesos teises, tas laikraštis turėjo apie 500,000 dol. nuostolių. Tokios sumos pinigų "Call" savininkai ir reikalauja iš Burlesono.

SUKILIMAI GAŠDINA SOVIETUS.

Paryžius. — Viborgo pranešimu, Kronštado laivyno dalys išvijo rusų bolševikų jėgas iš Oranienbaum (turbuti Orantenbaum?), stovinčio ant pietinio Suomijos užlajos pakraščio, 19 mylių į vakarus nuo Petrogrado. Karo laivai įplaukė į Nevos upę ir išsodino kelis kontingentus jureivių Petrograde, kurio garnizono dalis prisidėjo prie revoliucinerių. Likusios garnizono dalys, kaip pranešama, atsitraukė linkui Gačinos, 30 mylių į pietų vakarus, kur yra Leono Trockio, karo ministerio, ir bolševikų aukštosios komandos buvainė.

Laikraštis "Matin" gavo iš Revelio pranešimą, kuriame sakoma, jog sovietų vadai yra labai nusigandę ir jog Leninas, bolševikų premjeras, ir Trockis yra gata vi bėgti. Anti-bolševikų vadas Antonovas, vadovaujantis apie 50,000 ginkluotų kaimiečių, kaip pranešama, kontroliuoja Voronežo ir Tambovo valdžias, pietų Rusijoje, ir tas faktas padaro negalimu maisto pristatymą šiaurinės Rusijos dalims.

SUKILIMAS SIBERIJOJE.

Tokio. — Atvykusių iš Čitos į Vladivostoką keleivių papasakojimais, Siberijoje prasidėjo sukilimai, kuriuose dalyvauja kareiviai ir kaimiečiai. Čita yra bolševikų tolimųjų rytų respublikos buvainė. Revoliucijinis judėjimas, sakoma, apsi-
reiškė Čeliabinske, Tobolske ir Omske.

SOVIETAI PRANEŠA APIE SUKILIMUS.

Londonas. — Gautas čia iš Maskvos bevielinis pranešimas sako: "Petrogrado sukilimų vadais yra Petrišenko, Jakovlenko ir Savhendo, tėvas Sergejaus Savhendo, kapitonas Vladimir Burtsevas, inžinieris Oriėškin ir buvusis popas, Putilin. Nors gen. Koz-

lovski buvo skaitomas oficialė galva, tačiau jis jokiū būdu nėra vyriausiu to judėjimo lyderiu. Du to generolo sunus tapo areštuoti jureivių mokykloj Petrograde."

Maskvos bevielinių telegramų veda rusų sovietų valdininkai. Šis oficialis pranešimas išleista tuojaus po to, kaip aukštieji rusų valdininkai buvo pareiškę, jog Petrograde nesą jokių sukilimų.

PETROGRADAS PO KANUOLIŲ UGNIM.

Kopenhaga. — Helsingfors'as praneša, jog gen. Kozlovski, kuris buvo davęs Petrogrado komunistams 3 dienas pasidavimui, pradėjo Petrogradą bombarduoti iš Kronštado pamedėly po pietų. Bombardavimas tęsėsi per keletą valandų, išsėdant po 30 didelių šovinių į minutę. Petrogradas atsakė ant to bombardavimo. Matomai buvo šaudoma iš arti miesto esančių fortifikacijų ir iš didelės tvirtovės Krasnaja Gorka.

TALKININKAI VERŽSIS Į VOKIETIJĄ.

Paryžius, 7 d. kovo. — Šiandien čia pareikšta, jog rytoj dienai auštant talkininkų kariuomenės pradės savo žygiuotę okupavimui Duesseldorfo, Duisburgo ir Ruhrorto.

Londonas, 7 d. kovo. — Talkininkų derybos su vokiečiais delei kontribucijos galutinai pertrauktos.

Rytoj prasidės akcija, francuzų, britų ir belgų jėgoms einant į Vokietiją ir užimant didžiausią dalį jos turtingiausio išdirbystės ploto.

Vokiečiai apleido konferencijos salę labai nusiminę. Jie rytoj sės į traukinį ir važiuos namo.

Dr. Simons'as vokiečių užsienio reikalų ministeris, pasiulė talkininkams planą, sulig kurio Vokietija sutinka mokėti metinius mokėsius pirmais penkais metais, butent po tiek, kiek reikalauja Paryžiu išdirbtas planas, ir lygų mokesnį pasiulytajai 12 nuoš. taksai ant eksporto, bet laikėsi sąlygos, kad Aukštąjį Sileziją būtų palikta vokiečiams ir kad būtų suteikta plati laisvė vokiečių prekybai.

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina ketvirtadieniai
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Prenumeracijos Kaina:
Sveikatos Valstybės Metams \$2.50 — Pusei Metų \$1.25
Kitose Viešpatystės Metams \$3.00 — Pusei Metų \$1.50
Apgarsminį kainos ant užklauso. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street, Worcester, Mass.
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly Subscription:
In United States \$2.50 — 6 Months \$1.25
To Foreign Countries \$3.00 — 6 Months \$1.50
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

LIETUVA 1920 METAIS.

5) Sveikatos reikalai.

Sveikatos reikalais rūpinasi p. m. Vid. Reik. Min. Sveikatos Departamentas, o karių sveikata — Kr. Aps. Sanitarijos Skyrius.

1920 m. Sveikatos Departamentas surašė ir davė leidimus gydyti Lietuvoje 208 gydytojams, 79 dantų gydytojams, 138 felšeriams ir 83 akušerėms. Be jų dar yra p. m. daugybė visokių šundaktarių, monelinkų, užkalbinėtojų, gomeopatų, kurie neteisėtai užsiima žmonių gydymu — apgaidinti žinoma, iš tokio jų gydymo buvo ne tiek naujos ligonių sveikatos, kiek tu "gydytojų" kišeniui. Kai kurie jų patraukti jau atsakomybėn.

Apie 70 gydytojų buvo mobilizuota karo reikalams, keletas tarnauja prie gelžkelių. Šiaip civilių gydytojų Lietuvoje trūksta. Iš 39 vietų, kur buvo reikalaujama gydytojų, Sveikatos Departamentas tegalėjo aprūpinti 15 vietų.

Prie įsteigtų Kursų Kaune 1920 m. užbaigė medicinos mokslus 10 naujų gydytojų. Sveikatos Departamento įsteigtus akušerių kursus baigė ir gavo teises 25 akušerės, o dezinfektorių kursus išėjo 21 dezinfektoris.

Daug medicinos personalo susimetė didesnius miestus, todėl sodžiauose ir miesteliuose jaučiamas didelis trūkumas. Buvo daromi žygiai, kad visą medicinos personalą galima būtų išskirstyti po visą šalį.

Ligoninių buvo valdžios lėšomis laikomų 2 (Kauno ir prėto ligų Tauragėje), savivaldybių 29, privatiųjų 4, iš viso su 1545 lovų; be to yra dar keletas karo ligonių. Ligoninėms išlaikyti valdžios pinigų išleista per metus: valdžios ligoninėms apie milijoną auksinų, savivaldybių ligoninėms pašalpos 209,600 auks., švietimo reikalams (kursams, literatūrai) apie 78,000 auk. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija turi savo dvi ligonines, įsteigė Kaune dar sergančioms ir gimdantioms moterims ligoninę, draug su Ankstųjų Kursų Medicinos Skyriumi atidarė polikliniką — ambulatoriją su įvairių ligų specialybėmis, laikė gallestingųjų seserų kursus, kuriuos praeitais

metais baigė apie 35 gail. sesuciu.

Vaistinių Lietuvoje buvo 205, vaistų sandėlių 35, vaistų krautuvių apie 100. Naujų vaistinių per metus atidengta apie 20, daugiausia miesteliuose.

Limpamųjų ligų 20 m. buvo mažiau, kaip 19 m. Vasarą žmonės sirgo kruvinąja (disenterija) ypač daug buvo sergančių kareivių ir p. frontės gyventojų rugpjūčio mėn. Dėmėtosi šiltinės, galima sakyti, buvo tik atskiri susirgimai. Vilniaus srityse rugpjūčio mėnesyje buvo pasirodžiusi cholera. Gale metų Kėdainių apskrityje buvo prasipatinę raudoni, susirgo apie 120 žmonių per pusantros mėnesio. Mirtingumas limpamomis ligomis buvo nepėrdidelis. Didesnį mirčių procentą davė kruvinoji (8—19%).

Kovai su limpamomis ligomis valdžios išleista 1,400,000 auks., iš kurių beveik pusė pirkimui užrubežyje dezinfekcijos aparatų. Buvo išlaikomi du epidemijos gydytojai, keletas epidemijos felšerių ir kiekvienoje apskrityje po vieną arba du dezinfektorius. Betgi kovos su epidemijomis vaisiai buvo neperdideli: buvo įsitikinimu, kad susirgus namuose vienam, išmirdavo visa šeima, susirgdavo kaimynai. Tai atsitikdavo delto, kad mūsų žmonės dažniausiai per savo tamsumą nesupranta didelio ligų pavojaus.

Pastebėta, kad paskutiniaisiais metais Lietuvoje daug daugias praėjo platinantis lyties ligos (blggoji liga — sifilis ir kitos), kurių prieš karą pas mus buvo labai mažai. Tas lygas atnešė grynšantieji iš Rusijos, ir daugiausia jos platinas mūsų kariuomenėje.

Apie trečdalis mūsų krašto gyventojų serga akių liga — trachoma.

Del įvairių karo laiko priežasčių, o taip pat gyvenimo aplinkybių nepastovumo, 1920 m. Lietuvoje daugiau žmonių mirė, negu gimė. Yra vietų, kur šimtui mirusių išpuola tik 70 arba 80 gimusių. St. Seimo Sveikatos Komisija svarstė, kaip įstatymų keliu sumažinti mirtingumą ir padidinti vaisingumą. Buvo projektuojama daugvaikiams ir vedusiems duoti įvairių palengvinimų: liuosuoti nuo kariuomenės, sumažinti rekvizicijas, mokesčius, duoti jiems pirmo eilės žemės, duot pirmenybę priimančiam tarnybon ir tt.

Higienos Institutas Kaune, valstybės lėšomis laikomas, 1920 m. pradžioje dirbti savo skiepus raupams, taip pat gydo — skiepija nuo pasiutimo ir daro visokių ligų sėklų — bakterijų tyrinėjimus.

Lietuvos gyventojų sveikatai apsaugoti Sveikatos Departamento išleistas įvairios taisyklės, kaip laikyti maisto produktai krautuose, kepyklose, kaip dabinoti švarumą kirpyklose, limonado ir kitų gėralų dirbtuvėse ir apskritai miestų ir miestelių švarumo.

Iš viso 1920 m. Sveikatos Departamento buvo skirta sveikatos reikalams Lietuvoje 4,100,000 auk. valstybės lėšų.

Reikia pastebėti, kad praėjusiais metais mūsų savivaldybės mažai rūpinosi sveikatos reikalais, nesistengė gerinti ligoninių, dažnai neduodavo joms pakankamai lėšų, o kitur net kliudė sėkmingam ligoninių darbui (pav. Ežerėnuose). Kai kuriose apskrityse ir valsčiuose buvo įsteigti sveikatos skyriai bei komisijos, bet jos savo darbų mažai apsi-reiškė.

1920 m. pasirodė keletas knygelių sveikatos reikalais ir išleista keliolika tukstančių lapelių, aiškinančių limpamias ligas ir kaip jų saugotis. Kauno Medicinos Draugija pradėjo leisti gydytojams laikraštį "Medicina", o valstiečiams tēbėina prie "Liet. Ukininko" kaip priedas laikraštis "Sveikata".

Buvo šaukiamas visų Lietuvos gydytojų suvažiavimas rugsėjo 1 d. aptarimui visų mūsų krašto sveikatos reikalų, bet karas su lenkais sutrukdė, ir suvažiavimas buvo atidėtas neaprežtam laikui.

Dr. J. Buzelis.

(Iš "Liet. Ukininkas.")

APRUPINIMAS

ŠEIMYNOS.

Kožna valstija Suvienuose Valstijose turi teises nubaudimui šeiminiuku, kurie nesirūpina savaisiais. Žmogus, kuris atsako arba nepildo šios priedermės kaslink savo pačios ir vaikų, nustoja visų pagarbos ir tuoj tampa nužiūrėtu niekdariu.

Šeiminkas nėra paliuosuotas nuo šios priedermės delto, kad miršta, nes jo šeima vistiek dar turi būti aprūpinama. Žmogus, kuris begyvenant atsisako užlaikyti savo sučius, yra baudžiamas valdžios, bet mirštant bausmės išvengia, paliekant ant valdžios ir visų gyventojų mielaširdystės.

Delto norintis sąžiningai su savaisiais ir pasauliu pasielgti, turi rūpintis, kad nētik gyvam bebūnat, bet ir numirus tavo šeimyna tinkamai būtų aprūpinta. Geriausias budas šio apsižiūrėjimo yra kas savaitę nors po vieną dolari, pagal išgalę, kad ir daugiau įdēt į Suvienuotų Valstijų Karės Taupyimo Ženkletius. Reikalui prisiejus pinigai greit atgaunami, taūpinant nuosimtis gan didelis mokamas. Ženkletius galima gauti visuose Krasos Ofisuose.

A. Vienuolis. KAIP AS PER VIENA VALANDA BŪVAU TA- PES BOLŠEVIKU.

(Užbaiga.)

Bet kaip gi aš nustebau, kai pamačiau man parašytame rašte pusantros eilutės tik 11 žodžių ir tai su departamento direktoriaus ir sekretoriaus parašais.

— Ir duoda gi kam Dievas! — pamaniau aš, žvilktėrėjęs į paną Kunigundą... — Na ką, suradai prašymą? — ironiškai paklausė manęs nuo laiptų gretimio departamento sekretoriaus, pas kurį aš dar prieš tai buvau kreipėsi.

— Suradau! Kaip gi nei! Prisdino čia jusų dikaduočių ant mūsų biednos galvos, ir vis už mūsų krūvius pinigų... buvau bepradedas aš rugoti, bet sekretorius pasigyrė:

— Mes, ir tai kai reik koks nors popiergalis surūsti, nežinom kurio galo stverties, o jau pas juos... ir sekretorius saldžiai nusikvatėjęs, nubėgo laiptais aukštyn.

— Kad juos kur nors visus ir suburbintų, buržujų sėkla! — nebeįstėčiau aš: — delei šito popieriuko pats iktis valandą sugaišau ir kitus sutrukdžiau — tai tau negaišk ir negaišink... Ir trenkęs durimis išėjau iš ministerijos.

Man tai kas — nesuradai, tai nesuradai, didelė čia bėda, maža po mūsų ministerijos popierių voliokas, bet štai kas svarbu draugo akys autoriteto nustoja! — štai tau ir su visais ministriais ant "tu!"

Pamatėsi gi Laisvės Alėjoj bolševikų automobili vos nesušukau — Lai gyvuoja bolševizmas!

Sugniauzęs kumštis nuėjau į profesionalę sąjungą užsirašytų bolševikų, bet kadangi ten ėjo generalinė repeticija, o aš nežinojau parolės, tai manęs į vidų neįleido, ir vėl noromis noromis palikau Kauno "buože".

(Tęsinys bus kai atsiras piliečio Tučkos prašymas.)
(Iš "Laisvės.")

LIETUVIŲ VARGAI KONSTANTINOPOLY.

(Ištrauka laikraščio "Lietuva.")

Kaunas, I. 22 (Elta). Iš parvykusio šiomis dienomis Lietuvos karininko U. iš Konstantinopoly gaunama patirtimi apie lietuvių vargus Konstantinopoly. Drauge su Vrangelio armijos likučiais atvykę į Konstantinopolį ir nemaža Lietuvos piliečių, kurie tuoj sudarė komitetą ir jo pirmininku išrinkę kapitoną Bloviesčiūną. Kadangi lietuvių karininkų ir kareivių esą išmėta po įvairių rusų kariuomenės dailis, o šios esančios ne vietoj, tai apie komiteto esimą dar ne visi suinteresuotieji žino. Be karščių esą ir civilių pabėgėlių iš Lietuvos, daugiausia žydų.

Vrangelio armijos daiktų, atsiradusių Konstantinopoly, ar jo apylinkėse padėtis esanti labai sunki. Blogiausias pasielgė su jomis prancūzai, iš kurių tikėtasi daugiausia užuojautos, nes jie kuodaugiausia buvo suarti-

nę tą armiją į kovą prieš bolševikus. Taip atsitikė del to, kad prancūzai nori tuo budu priversti daugiausia rusų įsirašyti į savo kariuomenę.

Lietuvių Komiteta pripažinę po didelių rūpesnių Prancūzų, Anglų ir Italų atstovai. Komitete išduodami esą Lietuvos piliečiams liudymai grįžti tėvynėn. Daugiausia nelaimingiausiems padėjęs ir padėdas Amerikos Raudonasis Kryžius: įsteigęs valgyklų, duodęs darbužių, o grįžtančius tėvynėn sušelpias ir pinigais: po 40 turkų svarų kiek vienam kelionei išlaidoms. Kaip karininkas U. pasakojo, tų pinigų kelionei visai pakanka. Keliauja iš Konstantinopoly po Svilingradą - Sofiją - Varabrodą - Bielgradą - Mariborą - Vieną - Passau - Berlyną. Tai esąs tiesiausias kelias Lietuvoson.

Amer. Raud. Kryžius.

Delei Piniginės Pašalpos Giminėms Lietuvoje.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje vis gauna dar daug užklausimų, kaip šiandien geriausia pasiuntus kokią nors piniginę pašalpą Lietuvoson ar tai savo giminėms, ar šiaip nukentėjusiems nuo karo.

Iki šiol paštų pinigų negalima siusti. Paprastai pinigai siunčiami per bankus ir šiaip visokias įstaigas, kurios užsiima persiuntimu pinigų Lietuvoson.

Šiuoimi pranešam, jog Lietuvos Atstovybė Amerikoje prigelbsti gyvenantiems Amerikoje Lietuviams persiuntime pinigų Lietuvoson. Šiuoimi giminėms ar šiaip aukų nukentėjusiems nuo karo, iki nebus tarp Lietuvos Valstybės ir Amerikos Suvienuotų Valstijų nustatyta tam tikra tvarka persiuntimui pinigų per paštą. Siunčiami Lietuvoson pinigai yra išmokami auksiniais arba ir ost - rubliais (du auksinai yra lygūs vienam ost-rubliui), nurodytiems asmenims ar įstaigoms per Valstybės įdines arba per paštų įstaigas, prisilaikant bėgančio pinigų kurso, kuomet jie yra pridūdamai, ir ne darant iš to siuntimo jokio bankinio biznio. Norintieji pasiūsti pinigų, privalo pasiūsti juos Amerikos dol., išrašant "Money Order" arba kokio nors banko čekį ant vardo Lietuvos Atstovybės (Lithuanian Representative, 162 West 31 St., New York City.) ir aiškiai nurodyti, nuo ko pinigai siunčiami ir kam Lietuvoje siunčiami ir kokiu adresu. Reikia aiškiai užrašyti pašto stotis ir kaimo — sodžiaus, ar vietos vardas ir vardas ir pavardė žmogaus, kuriam pinigai siunčiami. Geriausias adresą surašyti ant mašinėlės.

Prisiuntę sulig tokios tvarkos pinigų, gauna laikiną kvitą kiek yra pasiūstas auksiniais, iškeitus prisiūstus dolerius ir atskaitčius išlaidas už tarpininkystę, o po išmokėjimo šių pinigų adresatui per

Valdžios įstaigas, bus gražinami į Lietuvos Atstovybę pakvitavimai su pačių pinigų parašais ir, reikalaujant, bus pasiūnčiami patieks siuntėjams. Už tinkamą apsaugojimą siunčiamų pinigų ima atsakomybę Lietuvos Valstybė per savo Atstovą Amerikoje.

Visais reikalais delei pinigų persiuntimo prašome kreiptis prie Lietuvos Atstovybės per jos New Yorko raštinę (ofisą):

Lithuanian Representative,
162 W. 31-st St., New York City.

LIETUVOS ŽEMĖS BANKO REIKALAMS.

Lietuvos Žemės Banko direktoriatas 5 d. sausio, 1921 m. turėjo New Yorko posėdį. Dalyvavo šie direktoriato nariai: Kun. J. Žilins, N. Pėtkus, V. Matulaitis, P. Gudaitis ir pil. Skritulskas.

Lietuvos Garlaivių Bendrovė per Prekybos ir Pramonės Banką paskolintą devintu nuosimčiu, 4,000,000 auksinų.

Ukio Banke sudėta (5%) 500,000 auksinų.
Viso 4,500,000 auksinų.
Caro rubliais randasi 165,000.

Su atidarymu Banko Lietuvos Valdžios įstaigų buvo patariama laukti, kol žemės reformos klausimas Lietuvoje nebus Seimo galutinai išrištas.

Del L. Z. Banko statuto, išrinktoji peržiūrėjimui Statuto Komisija išdavė raportą. Iš susistatytu statuto skaitinių pastebėta, kad pelnas dividendams yra neiškęs ir prašoma Lietuvos Valdžios domos į tai atkreipti.

Lietuvos Garlaivių Bendrovė 4,000,000 auksinų buvo paskolinta nuo 31 d. Liepos, 1920 m. iki sausio, 1921 metų. Kadangi Lietuvos Žemės Bankas dar neatsidaromas, prašant, nutarta paskolą palikti Lietuvos Garlaivių Bendrovėi iki 1 d. Liepos, 1921 metų toms pat, kaip buvo, sąlygomis. Pareikalaujanti, kad procentai būtų išmokėti ir sudėti Prekybos ir Pramonės Banke, Kaune.

Nutarta, kad 31 d. Liepos, 1921 m., būtų L. Z. Banko šerinininkams pradėdamas mokėti dividendas, šiuoimkart nors 5%. Taipgi priminta Direktorių Valdybai, kad skirstant šerus auksiniais, būtų išpildytas nutarimas, priskaityti 4% tiems L. Z. Banko šerinininkams, kurie pinigų anksčiau yra įmokeję, prieš tuos, kurie užmokejo vėliaus.

Kadangi L. Z. Bankas da neatidarytas ir kadangi L. Z. Bankas pilnai reikalaujamos sumos (5,000,000 auksinų) da neturi, nutarta norinčius užsirašyti L. Z. Banko šerū da priimti senomis išlygomis, t. y. 50 dolerių už šerą.

Norintieji Lietuvos Žemės Banko šerū terašo šiuoimi adresu:

Rev. N. Pėtkus, 259 N. 5-th St., Brooklyn, N. Y.
Lietuvos Žemės Banko Valdyba.

DERYBOS TARP LIETUVOS IR KLAIPĖDOS KRAŠTO.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos atstovas Klaipėdos Kraštui, p. Banko direktoris Vyt. Petrulis, yra skubotai saukiamas į Kauną finansų ministerio telegramu. Prieš išvažiuojant iš Klaipėdos turėjo jis su mūsų laikraščio sandarbininku pasikalbėti. Paklaustas, kaip sekasi derybos tarp Liet. ir Klaipėdos Krašto atstovų, p. Petrulis trumpai atsakė, kad iki šiol iš Kauno gautomis žiniomis tos derybos eina sklandžiai (be prieštaraimų). Jei ir toliau taip eis, tai esą nesunku pranešti, kad Klaipėdos Krašto ukio vargams greitai galas ateis. Panaikinus maito rubežinį tarp Lietuvos ir Klaipėdos Krašto, turės Klaipėda pakankamai duonos, malkų ir kitų dalykų. Praėjusiais metais apmirusioji Klaipėdos prekyba, pramonė ir pats Klaipėdos ūkstas greitai turės atgyti. Darbininkai turės darbo ir duonos. O Klaipėdos pirkliai ir pramonininkai atras naujų plotų savo veikimui.

Prekybai ir pramonėi atėjus ir pakitus turės nemažą naudą ir žemdirbiai, nes per tai ir jų mokesčių našta sumažėtu.

Todel tai nuo tos valandos, kada bus panaikintas maito rubežinis su Lietuva, pradės Klaipėdos Kraštas naują laiką savo gyvenime ir dabartinieji sunkūs vargai galės būti menami, kaip sunkūs, juodas ir nemalonūs sapnas.

(Iš "P. L. Balsė.")

PARSIDUODA GERA

FARMA

Parsiduoda gera ir graži farma 535 akeriai, 40 akierių ariamės žemės, restas žanėta ir miškas, apie 1,000 korbių atovintės malkos, 125 vaisinių medžių, gasas, 2-ju šeimynų namas, barnas, pašiušės ir vistininkas. Upeis bėga per vidurį farmos, 4 šuliniai ir šaltiniai.

2 1/2 mylios nuo geležinkelio ir miesto, naujos statytos tvoros, naujos masinos ir padarai, verti \$1,000.00, 21 galvijų, 2 arkai, 20 vištų ir geras šuo; viskas parsiduoda už \$7,000.00. Farma be gyvulių ir be padarų parsiduoda už \$5,000.00. Atsiskaitė šiuoimi adresu:

J. RECAS, R. F. D. Box 53,
BARRE, MASS.

PARSIDUODA NAMAI - FARMOS!!

Duoda daugiau pelno, negu aukso kasyklų šerai. Pleasant Street, 4-rių tenementų namas, randu neša \$1,224 1 metus. Imokėjimui mortgagu, taksu ir tt. \$752, gryno pelno lieka \$472 ir metus. Imokėti cash \$1,500. Vieton cash priimama antras arba trečias mortgagu.

Arti Harlem St. 8 apmetu namas, didelis lotas, keletas vaisingų medžių. Kaina 4,200, lengvos išlygos.

Virš 100 akry farma, geri būdinukai, derlinga žemė, užtektinai malkos, patogioje vietoje. Galima pirkti pigiai už cash arba mainyti ant pigių miestų.

10 akry farma, kone visą dirbama žemė, parsiduoda su gyvuliais ir padarais. Kaina \$2,500, imokėti \$1,000.

Norinti parduoti namus ar farmpreipkitės pas mane, greitai ir sauningas patarnavimas.
A. BLAZYS,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

APZVALGA

LIETUVOS NEPRIPAŽINIMO KLAUSIMU.

Kauno "Laisvės" Nr. 27 A. Valiuška rašo: "Užvartytas klausimas sujūdino Lietuvos visuomenę. Rodos, lietuvių tautai tiek pastangų padėjus nepriklausomai valstybei kurti, tiek pakėlus aukų ir vargo, kad tą nepriklausomybę apginti, pagaliau davusi tiek ir tiek priparodymų, kad ji sugeba pati vieną nepriklausomai tvar kytis, turėtų, rodos, pilniausią teisę reikalauti ir būti priimta į nepriklausomų valstybių tarpą.

"Vienok Ententės Ministrų Pirmininkų suvažiavime, įvykusiame Paryžiuje praėjusio sausio mėnesio 24 dieną, svarstant Pabaltmario valstybių pripažinimo klausimą, Lietuva buvo išskirta ir jos pripažinimas atidėtas, neva delto, kad Lietuvos sienos pietuose nėra dar galutinai nustatytos. Reiškia valstybė, kuri savo praeitim gali lygintis pačios Ententės valstybėms, nunai jau treti metai sugebėjusi sunkiausiomis sąlygomis nepriklausomai gyventi, garbingai savo nepriklausomybę apgynusi nuo vieno, kitų ir trečių užpuoliku, pagaliau ir tas ginčijamas sienas su lenkais pavadusi nustatyti tosios pačios Ententės vedamai Tautų Sąjungai ir tai valstybei atsakoma pripažinimas de jure!

Ne, čia yra kiek daugiau, negu tik paprastas sienų klausimas. Arčiau dalykiu prisizūrėję pastebėsim, kad čia ne sienos, bet visai kas kita yra. Sienos pagaliau ir Latvijai nėra dar galutinai nustatytos, jų pripažinimai vienok tai nekludė. Musų sienos su lenkais taipgi yra pavestos Tautų Sąjungai išspręsti. Jei ir Tautų Sąjunga sienų nepajiegtų tarp Lietuvos ir Lenkijos nustatyti, tai tą reikalą galėtų atlikti pati Entantė. Juk nebereikalo Versalio konferencijoje pripažįstant lenkus nepriklausomais yra tarp kito pažymėta, kad Lenkiją rytų sienos, jei jos nebus nustatytos susitarimo keliu su kaimynais, nustatys Entantės valstybės. Tai gi tokį sienų nustatymą numatė pati Entanta, gali šiandien jį vykinti. Tatai musų nepripažinimo priežastis glūdi kur kitur, tik ne sienų klausime.

Mums daug kas paaiškės jei mes įsivaizdinsim padėti, kokia dabar yra Rytuose. Rusiją valdo bolševikai. Ententės užginimai juos nuverstis mėsibai giekais. Lenkija atsipyre bolševikams ir ji, Ententės akimis žiurint, yra rimčiausia pajiega prieš bolševikus. Bet ta pati Lenkija vesdama avantiuringa nesumanę politiką labai suvargo — ekonominiai ir finansiniai priešo prie galutinios suirutės. Beto Lenkija surišta yra artimiausiais ryšiais su prancuzais. Prancuzai mato lenkuose tikrą draugą kovoje prieš vokiečius ir bolševikus. Todėl lenkų reikalai virsta prancuzų reikalais.

Kitaip dalykai stovi Lietuvoje. Lietuviai budami patys darbštus. Vesdami atsargią politiką sugebėjo savo kraštą netik apsaugoti nuo ekonominio bei finansinio žlugimo, bet mokėjo tuo žvilgsniu dar pasistumėti kiek pirmyn. Tai vyliojo nusiukininkavusio musų kaimyno akį. Lenkams, prancuzams ir kitiems nurečius, kad Lietuva savo ištekliu padėtų suirusį lenkų ukį atitaisyti, jie norėtų, kad lietuviai neatsisakytų savo galvų padėti del Lenkijos imperialistinių siekių. Štai kodėl aliantų nekarta lietuviais buvo siulyta įeiti su lenkais į artimesnius santykius, buvo brukama ekonominė bei militarė konvencija su lenkais. Lietuviai vižuomet atsisakydavo — lenkų skolų nemokėsiu, del Lenkijos imperialistiniu siekių galvų neguldysim. Gi įeiti į geras kaimyniškus santykius su lenkais kaip ir su kitais visais kaimynais neatsisakėme ir neatsisakome. Tuo tikslu musų delegacija budama Varšavoje yra padariusi lenkams visą eilę pasiulymų, bet lenkai visus tuos pasiulymus atmetė. Iš derybų bėgio buvo matyti, kad su jais tik tuomet galima bus susitarti, kada Lietuviai sutiks įeiti į uniją su lenkais.

Entantė matyt tas lietuvių taikingumas, žingsniai padaryti musų delegacijos Varšavoje kas link susitarimo su lenkais yra neužtektini. Ji matyt nori, kad mes lenkų reikalavimus priimtuome ir tokiu būdu išsižadėtume savo nepriklausomybės; nepripažindama mus Entantė daro tokiu būdu į mus spaudimą.

Ar mes nusileisim. Beabejo kad ne ir jokiū būdu. Mes dar kartą galėsime pakartoti: kad Lenkijos skolu nemokėsim, už jos imperializmą galvų neguldysim. Mes eisim kaip eįome ir toliau vadovaudamiesi savo tautos gyvais reikalais. Gi Entantė tokią viensališką politiką varydama nekiek neprisidės prie Lietuvos ir Lenkijos santykių pagerinimo, anaipol ji dar labiau atšaldys lietuvių norą eiti į bent kokius santykius su lenkais.

Entantė leido lenkams kelis kartus laužyti jos pačios nustatytą tarp Lietuvos ir Lenkijos demarkacijos liniją iki šiol per pirštus žiurėjo ir dabar dar tebežiurinti į Želigovskio avantiurą. Kaip ten nebutų mums dar reikalinga bus įtempti visas tautos pajiegas, kad apgynus savo nepriklausomybę. Nėra ir negali būti abejonės sulig to, kad visa, ką lietuvių tauta gali padaryti, — tai įtempti savo įjegas ir stovėti savo reikalų sargyboje. Amerikos lietuviai tikisi, kad naujoji šios šalies administracija, su prezidentu Hardingu ir valstybės sekretorium Hughesu prysaky, kuri jau paėmė į savo rankas valdžios vairą, išsireikš už Lietuvą ir pripažins jos nepriklausomybę su sostine Vilniū. Tad laukime ir turėkime viltį, kad naujoji šios šalies administracija neapvils to lietuvių pasitikėjimo. Tikėkime, kad

ji bus už mus, o ne prieš mus.

LIETUVA "STABUKLŲ ŠMUGELIAIS" GELBS-TIMA.

Šiuo klausimu "Vienybės" Nr. 12 sekamai rašoma: "Garsus lenkų endekas, vyskupas Teodoravičius (ji lenkai nori ikišti Vilniū vieton vysk. Matulevičiaus), dabar viešai garsina, kad Varšavą nuo bolševikų apgynusi Panelė Švenčiausis, "viena ranka." Gi atėjus pavojui, ji apgynus vienus lenkus "abiems rankoms."

"Iševių Drauge" irgi vienas iš Friburgo (kur Tautos Fondo pinigais yra gaminami nauji "veikėjai" Lietuvai, a la Pakštās) rašo, kad "Dievas išgelbėjo" Lietuvą nuo paskutinio bolševikų sukilimo. Esą, jis apie vidurį sausio, tai yra prieš dieną rengimo sukilimo, užleido minkštą orą, kuris padaręs Lietuvoje balų ir nepereinamų kelių. Bolševikai pabijoję tų purvų ir nebepuolę Lietuvos."

Kad gudrios, tai gudrios tų "tėvelių" galvos. Ką jau ir besakyt!

P. Bitikas sakō "Darbininke," kad "Amerikos Lietuvis" "amerikoniškai" iškreipė jo straipsnio "Lietuva nori taikos" mintį. Tačiau jis kažin kodėl teisinasi del to savo straipsnio, kuriame priparodė, kad Lietuvai geriausia dėtis federacijon su Lenkija, prieš P. Vaičiūną ir kitus saviškius, kurie tuo jo straipsniu taip "apsidžiaugė," jog pareikavo, kad jis jį atsauktų. Savo laiške — atsakyme p. Bitikas dar kartą parodo, kas jam rupėjo ir kas buvo arti prie širdies, kuomet jis rašė aną savo straipsnį, net jis pasako, kad vadovavosi "privatinėmis žiniomis ir iš laikraščių išskaitytais gaudais."

Tautų sąjungos taryba liepia Pilsudskui sugražinti banditų vadą Želigovskį su visais jo banditais į disciplinuotas armijos eiles. Mes abejojame, kad Pilsudskis galėtų tai padaryti su savo auklėtiniais, kurie yra pasiekę aukščiausią laipsnį banditizmo amate. Kas prato užmušinėti ir plėsti, tas nebegali būti padoriu kareiviu. Tas pat ir su želigovskininkais.

"Darbininkas" pataria lietuviams katalikams nekaičyti "laisviamųjų ir socialistų" leidžiamų laikraščių.

Mes duosime "Darb." pinigą ir peilį, jei jis kada nors susilauks to savo patarimo realizacijos.

Be to, pasakysime, jog tikras ir geras katalikas daugiau piktinasi (tiesiog spjaudo) skaitydamas "Darbininką," negu kalbamuosius laikraščius.

SUV. VALST. RUSAI DEDASI PRIE REVOLIUCIONIERIŲ.

Washingtonas. — Valstybės departamentas gavo žinių, kurios sako, kad sugrįžusieji iš SUV. Valst. į Rusiją darbininkai tapo anti-bolševikų sukilimo vadais Rusijoje.

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS ATSIŠAUKIMAS.

Amerikos Lietuviai pamėgo Šaulius. Lietuvos Šaulių Sąjungos darbuotė — tai yra gražus Lietuvos Tautos gyvybės ir sielos apsiereikimas. Lietuvių tauta negali sutikti, kad jos laisvė būtų neigiamą arba varžoma iš svetur kokių nors svetimų nors gal ir galingų kaimynų ar valstybių. Lietuvos liaudis negali sutikti, kad laisvė būtų paminama pokojų ir pačių jos pastatytų viršininkų iš vidaus. Ji auklėja Lietuvos pilietį, kaip tikrą gynėją Lietuvos nepriklausomybės.

Toksai Šaulių Sąjungos darbas yra atnešęs jau daug laudos ir prie politinio Lietuvos žmonių nusistatymo ir prie aktyvaus Lietuvos nepriklausomybės apgynimo. Nėra nieko nuostabaus, jog šiai Lietuvos visuomenės organizacijai pilnai pritarią laičioji Lietuvos liaudis ir skaitlingos Amerikos Lietuvos kolonijos, kurios tai paskatintos Lietuvos Misijos narių, o ypač buvusio Šaulių Sąjungos įgaliotinio Kun. J. Žiliaus, tai visų vietos veikėjų kiekvieno kolonijoje yra suklojusios daug ukų Lietuvos Šauliams.

Iki šiol per Lietuvos Misiją buvo parsiušta Šaulių Sąjungai keliais atvejais 3,110,900 auksinų ir be to išvažiuojant Kun. J. Žilius ir Majoras P. Zadeikis išsivežė perlaidą Šaulių Sąjungos vardu ant 566,713,20 auks., o kiu būdu iš viso jau pasiūsta Lietuvos Šaulių Sąjungai 3,677,613. 20 auksinų. Šios aukos plaukia ir toliau ir yra priimamos Lietuvos Atstovybės Amerikoje, kuri yra prisiėmusi tarpininkauti persiuntime šių aukų Šaulių Sąjungai. Kaip niekad gal pirmiau, šios aukos reikalingos yra ypač laiku, kuomet prisieina atvažuoti iš Želigovskio ir pati Lietuvos sostinė Vilnius ir visi Lietuvos Rytai. Lietuvoje vis tvirtai įsitinkne, jog be gyvos Šaulių Sąjungos burių pagalbos ir be duosingos Amerikos Lietuvos paramos nebutų galima tas gražus darbas atlikti. Todėl neužmirškite Šaulių!

Cion paduodame Šaulių Sąjungos Centro Valdybos atsišaukimą, kursai Kun. J. Žiliaus vardu tapo prisiųstas. Jis tokio turinio: "Prisiųsdama gautųjų duosnių aukų pakvitavimus, Lietuvos Šaulių Sąjungos Centro Valdyba prašo Tautos, garbus Pilietį, išreikšti Broliams Lietuviams Amerikoje broliškos padėkos už jų nenuilstamai teikiamą gausią paramą musų nelygioj kovoje del Tėvynės nepriklausomybės.

Jau kelinti metai, kaip plėšrus kaimynai ugnimi ir kardū stengiasi užmušti Lietuvos tautos pasiryžimą laisvai gyventi. Nuo pasaulinio karo pradžios Lietuvos žmones gausiai girdė ašaros ir kraujas... Neįmatuojamos kančios ir vargai vis tik nesulaužė tvirtos lietuvių pasiryžimo nebevertinti, o priešingai — užgrūdino jų dvasią ir pilną išmokino juos ne be vieno

pasiryžę ištvėrti, kiek tik iš mūsų šį kovą reikalauš. Mes aukausim visa, kad atlaikius šalies laisvę, kurią pamylėjom labiau už gyvybę. Daug jau musų draugų karžygių lenkai barbariškai nužudė. Bet tatai nekenkia spārčiai augti skaitlingiems naujiems Šaulių būriams, pasiryžusiems kas valandą eiti savo kariuomenei į talką.

Tai gi duosni musų Brolių Amerikiečių pagalba šiandien mums labai ir labai reikalinga. Bendromis pajėgomis, kas krauju ir gyvybe, kas savo užprakaituotų skatiku pastatykim laisvą ir šviesų Tėvynės rumą, kur ateity galėtume gyventi savo dienas, nebeiškodami duonos kąsnio už jurių — marių.

Turime pridurti, kad ne užilgo atvažiuoja Amerikon didis Šaulių draugas, daug pasidarbavęs kovos laike, pil. Antanas Žmuidzinavičius, kurs gyvu žodžiu per duos Broliams Amerikiečiams musų sveikinimus ir plačiai painformuos apie Lietuvos Šaulius. Priimkite musų širdingus sveikinimus. Drauge sveikinkite musų vardu Amerikos Brolius su Naujaisiais Metais. Gal jie atneš mums išsilgėtą ramybę ir taiką!

V. Putvinskas, Centro Valdybos Pirmininkas ir Lietuvos Šaulių Sąjungos Viršininkas.

B. Kemėšis, Centro Valdybos Sekretorius ir Bendrojo Skyriaus Viršininkas.

Visas aukas Lietuvos Šauliams, kaip ir kitas aukas Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Raud. Kryžiui ir tt. visados reikia siųsti šiom adresu: Lithuanian Representative, 162 West 31st St., New York City.

Lietuvių Informacijų Biūras. Kovo 1, 1921.

Štai jums ir Kaunas! Lietuvos laikinoji sostinė — atgimusio valstybinio gyvenimo lopsys!

Šiame iš trijų pusių minkštų-žalių kalnų siena, iš kekvirtos gi — Nemuno - Vilijos santaka aptvertame klonyje meilės deivės Myldos Kunis įsikurė sau buveinę; čia bene gimė ir lietuvių tautinė esmė; čia įieskoma pirmųjų jos kunigų: Polemono, Montvilos... Šiame nuo pasaulio lyg ir atskirtame klonyje Erdvyļa kuręs įiegas Eiropa užliejančiai totoriškū ordū bangai atmušti...

O, jeigu tasai anakais ir praanukai apsisatės ir po šiai dienai nuo Pargrūmės kalno į klonį bežiurintis trijų sieksniū storio senelis Ažuolas suprastina mums kalba prabilti galėtų, kiek daug, kiek daug jis papasakotų iš bergvyventų ir šiame klonyje matytų nuotikių! Jis vienas teatmena ir težino, kaip šis klonis galėjo buti tokia tvirtove, į kurią per tris šimtus metų daužėsi ir trupėjo plieninio kryževio smugiai.

O, kaip brangus šis klonis mytinių ir istorinių mirazū išauklėtai sielai!

Iš atvežusio tave int jį traukinio, ištrukęs bėgi ištroškusių žvilgsniū tą pilną vaidentuvės kreacijos stebuklą klonį aprėpti, tas šventas Laisvės ir meilės vietas bučiuoti, didžiavyriū rankos darbo žymėmis stebėties... Dėja, akis sutinka tik kreivais eiles apdriskusiu murų ir sukrypusių bakužiū, kuriais tą stebuklingą Kunio buveinę nušėjo vergų ranka, išrovusi šventus šilus, išgriovusi aukurus ir apdraskiusi, suknaiojusį gražius dievybės pagarbai pašvestus kalnus.

Net ir tie da užsilikę šalimais Vytauto prospekto stovintys nuo amžių uosiai tarsi gėdos ir nuifudimo nulenkti niukso, nedrįsdami išdidžiai pakelti savo galvų, kad sušlamėjus, jog jie čia viespačiais kadaise buvo. Tik čia neplačioj aikštėj stuko išdidžiai savo bizantišką galvą iškeles "Petro-Povlovskij Sobor."

Aplenkį tą tamsos ir vergijos žydinį, pasuki į kairę; čia matai gražiū vardu "Laisvės Alėja" gatvę, nusodinta dviem eilėm skurstančių medeliū, dalinanti ją į tris paraleles. Šaliniais keliais tarška į apskritų akmenų grindymą kaustyti ratai ir arklų pakaustės, viduriniū gi gują į sen ir ten su reikalais skubinantiū bei dykaujančių žmoniū minia. Girdi juokus, girdi pašnekėjus, bet — viskas čia tau svetima. Gal apsirikimas... žvalgaisi. Ties kiekvienomis durimis ir durėlėmis matai ant lentų reklamacijos obalsius ir devizas, lietuviška kalba skambančius, bet turi turėti nepaprastą laimikį, jeigu įjėję bent po viena jų vidū ir prabiles ta pačia kalba neisgrįstum sukinančią galva asmens atsaka: "ne ponimaju" — "nie rozumiem" bei "ich veisnicht..." A-ne, "Vidaus Reikalų Ministerija." Eini guosties, eini klaus, kokios tautos krašte tu atsidurei, ir čia išgirsti: "A čtož ugodno?"

Liudna, graudu ir piktą pasidaro tam, kas likimo trenktas tarp svetimo gaivalo, ilgus metus ilgėjęsis, mintimis ir siela joje ir del jos gyvenęs galų gale grįžta, ir kada mano, jog svajonės sapnai ir troškimai tikrenybe tapo, vienu sykiū pamato, kad likusieji nebrangino ir nebrangina visa to, ką išeisvis šventenybe skaito. Ir nenėroms iš šalies išsiveržia garsaus poetas Adomo Mickevičiaus žodžiai, kurių prasme tik dabar pradedi pilnai suprasti:

Lietuva, tėvynė mano! Tu esi kai sveikata, Kurį kiek reik brangint Tik tasai išmano, Kam palikai tu atimta.

Kad susiraminus, ieškai šventų senovės liekanų, bet ir ten, kur degė negestanti ugnis pagarbai Myldos dievybės, vietoje aukuro randi tik purvinas, apdriskusias bakūzes, teršiančias šventą kalną, šiandien Aleksota vadinamą. Nėr šventų liepų, nėr tų beržų ir pušių. Ait skaitstybės dievaitės Prausinės (?) kalno randi tik seną, apdriskusį, apleistą dvarą.

(Toliau Bus.)

KAUNAS.

Rašo Jonas B. Smelstorius.

Apie Ivairius Daiktus

— Mama, tavo apipasa-kojimai apie pasaulio garbingus vyrus duoda man daug naujų minčių, todėl labai meldžiu daugiau papasakoti.

— Vaikeli, šiandien aš papasakosiu tau apie garsius vyrus, kurie padanges išmieravo. Mokslas apie žvaigždes yra pastebėtinai naudingas mums; kad ne mokslas apie žvaigždes, tai nė laivai nerastų savo kelio keliaudami jurėmis ir trukiams butų sunkiau keliauti, o žmonės negalėtų išlaikyti gyvenimo laiko. Astronomija yra mokslas, kuris apsa-ko apie dangiškus kūnus. Astronomas yra žmogus, kuris tą mokslą supranta. Ant jų mokslo nors mums nežinant mes atsidedam kožnas savo dienos gyvenime. Tai yra vienas iš stebuklingiausių mokslų ir turi savo įdomią istoriją.

Pirmieji pasaulio astronomai buvo piemenys, kurie ganė savo bandas dienomis ir naktimis ir daugiausia tėjo ant žvaigždžių ir mėnulio, kas tie švie- sūs dangiški skrituliai buvo ir ką jie ženklino. Nors jie buvo nemokę, bet visgi jie darė įvairius spėjimus apie žvaigždes. Tikrai nežinia, kas iš pirmųjų pradėjo mokslą apie žvaigždes. Kiek istorija praneša, tai Kaldiečiai ir Egiptiečiai buvo iš pirmųjų pradėję mokslą apie žvaigždes. Kiek istorija praneša, tai Kaldiečiai ir Egiptiečiai buvo iš pirmųjų pradėję mokslą apie žvaigždes. Kiek istorija praneša, tai Kaldiečiai ir Egiptiečiai buvo iš pirmųjų pradėję mokslą apie žvaigždes.

Vienok kiti trys šimtai metų praėjo pakol kitas žvaigždžių tyrinėtojas ant svieto atsirado. Juom buvo Ptolemys Claudius, Egiptiečių matematikas, kuris gyveno antram šimtmetyje po Kristaus gimimui. Jis akyvai mokinosi iš raštų, paliktų Hipparcho. Apart jų mokinosi iš Hipparcho paliktų užrašų, jis pats darė tyrinėjimus. Ptolemys atrado permainas mėnulio kelionėje. Jis atrado, kad šviesa ateinanti nuo tolimų žvaigždžių, kada pasiekė žemės atmosferą, išsisuko iš savo tiesaus kelio. Ptolemys labai suklaidino mokslą astronomijos darodinėdamas, kad žemė stovi ant vietos, o kiti visi dangiški kūnai sukasi apie žemę ir apsisuka į 24 valandas. Per ateinančius 13 šimtų metų žmonės buvo pasekę tvirtinimus Ptolemėjo ir niekas kitaip neišmanė. Žmonija taip buvo persiėmusi jo mokslu, kad nauji tvirtinimai buvo net ir pavojingi. Žmonės tikėjo, kad žemė stovėjo ant vietos,

o dangus buvo padarytas iš vieno didelio daikto, prie kurio žvaigždės buvo prikaldytos, buk'su kokiais dideliais virbalais. Dury, kur nors buvo padarytos į dangų, kurios buk buvo atidaromos ir uždaromos, reikalui atsitikus. Taip manydami žmonės tikėjo, kad jie viską žino apie dangų ir daugiaus nieko nereikėjo. Kiti žinojo ir kas danguje yra, kokios grožybės ir taip toliau.

Po Ptolemėjaus grekų ir arabų išmintingi žmonės ėmėsi tyrinėti apie dangiškus kūnus, bet ir jie patikėjo Ptolemėjui, dar geriau pataisydami jo klaidų numanymą.

Dabartinis mokslas astronomijos prasidėjo nuo garsaus Nikolajaus Koperniko, kuris gimė Lenkijoje 1473 m. ir gyveno iki 1543 metų. Jis buvo vienas iš genijų, kuriuos vargingas žmogaus namelis retai išduoda. Sakoma, kad Koperniko tėvai ėjo baudžiavą ir buvo labai vargingi žmonės. Vienok jis turėjo dėdę, kuris buvo vyskupu ir kaip nors Kopernikas patraukė savo dėdės atydą ant savęs. Kopernikas liko visai našlaičiu dar visai jaunas budamas; tada vyskupas paėmė jo likimu rupintis, išmokino jį ant gydytojaus ir kunigo. Kopernikas pastojęs kunigu, apsibuvo už kanauninką prie savo dėdės katedros. Jis pašventė savo laiką gydyti ligonių ir sakymti pamokslų, o atliekamą savo laiką pašventė tyrinėjimui žvaigždžių — astronomijai. Jis perskaitė visa, ką tik kur atrado parašytą apie astronomiją ir jo tyras protas pradėjo permatyti, kad mokslas astronomijos buvo klaidingai suprantamas per Ptolemę.

Kopernikas naktis po nakties sėdėdavo bokšte ir tēmydavo ant žvaigždžių. Jis suprato, kad saulė neina ant žemės, bet žemė ir kitos planetos keliauja apie saulę. Vienok ką jis permatė buvo baisesiu dalykų pasakyti kitiems žmonėms, ypatingai dvysiškiškai, kurie tikrai buvo persiėmę su lengvu Ptolemėjo mokslu. Kopernikas laikė savo nuomonę dėl savęs per ilgą laiką, nes matė kokis praeikimas jo laukė, jeigu jis imtų aiškinti kitiems apie dangaus kūnus, ne-gu tų laikų žmonija tada suprato. Vienok jis rašė į knygą ką tik jis permatė apie astronomiją ir kada jo sėnatvė prisitartino, jis palavė savo knygą į spaudą. Kada pirmą knygą tapo atspausdinta ir jam perduota, tą pačią dieną Kopernikas numirė. Šita jo knyga visiškai sukritikavo Ptolemėjo paliktą mokslą apie astronomiją ir tik nuo parašymo tos knygos pasaulis tikrai pradėjo atrasti kelią prie mokslo apie dangiškus kūnus.

Nemuno Sunus.

LENKAI NEATIDUOSIA VILNIAUS.

Visa vilniškė lenkų spauda vieną balsu tvirtina, jog lenkų imperialistai jokių būdu nesutinką gražinti Lietuvai Vilniaus ir kitų užgrobtų žemių.

ISPUDŽIAI VAŽINĖJANT PO MAŽĄJĄ LIETUVĄ.

Mažosios Lietuvos senovės rubežiai traukėsi nuo jurės ir visu pakraščiu Vystulės upės iki miesto Torno (Thorn); toliaus nuo Torno trumpu bėgiu upės Bugo tiesėsi iki Lietuvos Brastos. (Brest Litovsk). Senuose amžiuose šis visas kraštas buvo Lietuva; bet kuomet kryživiai užpuolė ant Lietuvos, degindami kaimus, išžudydami vyrus, o moterims krutis apipjaustydami ir tt., tada Lietuva pamatė, kad ne visiems kryžieviams rūpi krikščionybės platinimas; kad daugumas prie kryžievių esti prisidėję kaip plėšikai; ir tada Lietuviai šoko gintis.

Didžiausią kovą buvo ties Torna; ir kuomet kryživiai pergalėjo, tai yra įsilaužė į Lietuvos srytį, kur šiandien randasi Torna, nuo to amžiaus tą vietą pavadino "vartais Lietuvon išgriovimo." Tą patį irgi reiškia vokiškoje kalboje žodis Torna.

Dabargi nuo upės Vystulės iki Nemuno randasi mažuomenėje kalbančių lietuviškai. Apie Mozurų ežerus liaudis yra jau sulenkinta; mat po kryžievių išgriovimo toje apylinkėje lenkininkai turėjo sugriebę į savo rankas vokišką administraciją, ir priverisė lenkiškumo. Nors čionais, diduomenė lenkiškai kalba, bet visgi pobūdžiai tebėra lietuviški ir randasi "net lietuviškai kalbančių, kaip lygiai ir vokiškai.

Apie patį Torna nesiranda lietuviškai kalbančių, ir labai mažai lietuviškai kalba srytyje apie Karaliaučius. Bet apie Ispūtį, Labgavą, Tilžę dar gausi daug randasi kalbančių lietuviškai; apie Stalupėnų ir Gumbinų gana daug vokiško elementų; mat seni, vokiečiai bandede išpirkti žemes iš lietuvių toje apylinkėje — tai yra valdiškai buvo varoma kolonizacija. Po tą visą šalį bevažinėjant, matomai, kad žmonių pavardės ir stočių vardai yra buvę lietuviški, tik galūnės nusukta ant vokiškumo; pvz. iš Kursaičio — Kurschat, iš Bajoro — Bajorat, iš Vanagio — Wan-nagat ir tt. Bet kiek man teko patirti, tai visa ta dalis, tai yra nuo Lenkų koridoriaus su miestu Torn, Karaliaučium ir kitais visais miestais diduomenė sutinka dėtis prie Lietuvos, sakydami: "tas nieko, kad mes nemokam lietuviškai; bet mes esame lietuviškos kilmės."

Lietuvos valdžia nepageidauja tokios didelės sryties apie su 2 milijonais žmonių, kadangi jie nemoka lietuviškai, tik vokiškai; todėl tikisi, kad jie bus palaikytojai vokiškumo.

Antroje Nemuno pusėje, kur prie Lietuvos skiriama, randasi žmonių apie 165,000 ir žemės plotas apie 3,000 kvadratinų kilometrų; čionai yra varoma didelė agitacija per vokišką valdininkus prieš Lietuvą; žmonės yra plėšoni ir dvi dali: vokiečiai agituoja, kad nesidėti prie Lietuvos, o lenkai turi pasamdę keletą lietuviškų

išgamų, kurie varo agitaciją už lenkystę; ir taip žmonės demoralizuoja.

Anoje Nemuno pusėje, ką nuo Vokietijos tapo atskirta, lietuviškai kalba apie 85 nuosimtis; berods kalba žemaitiška, labai daug žodžių vokiškų primaišyta, o sulenkėjusiose vietose girdisi: "proša pane, proša pane;" taip čionai girdisi ir: "na, jojo, na, jo, jo." Po kaimus moteris nešioja sijonais dar senovės mados, tai yra 99 kvoldai. Žmonės gana malonūs, sveiki ir gražūs; gyventojai vidutiškai švarūs. Po miestus tarpe jaunimo gana pakilęs tautiškusis. Jaunimas daro sau susirinkimus, kur vien tik lietuviškos kalbos žaislai ir dainelės, kaip aš persitikrinau apie Klaipėdą keletą vietų.

Kučių vakare pas p-lę Bajoraitę burelis jaunimo visą vakarą su dainelėmis ir žaislais praleido; taip ir pirmą Kalėdų dieną; ir daugiau mačiau tokių vietų. Naujuose Metuose buvo svečių sukviesta pas p. Saugą: čia buvo žaislai, šokiai, dainos ir užkandžiai nuo 8 vakare lig ryto 5 val. Jaunimo buvo apie 75. Čia buvo po vadovystę ir iniciativa "Aidos" chorų. Turiu pasakyti, kad Prūsų Lietuvos mergaitės labai gražios bei malonios, darbščios ir švarios; čia jau nesimato slaviško tipo, tai yra apskričių veidų ir užriestų nosių.

Tilžėje išeina "Rytojus" gotiškomis raidėmis lietuvių leidžiamas. "Kelevis" ir "Naujoji Lietuvių Ceitunga" 3 kartus į savaitę, leidžiamas vokiečio lietuviškoje kalboje; bet vokiškoje dvasioje.

Taipgi yra Choras "Gied. Draugijis" vedamas p. Viduno. P-nas Vidunas, kaip nuo senų laikų, taip ir dabar labai daug dirba Lietuvos labui. Taipgi Klaipėdoje yra choras "Aida," prie šalį bevažinėjant, matomai, kad žmonių pavardės ir stočių vardai yra buvę lietuviški, tik galūnės nusukta ant vokiškumo; pvz. iš Kursaičio — Kurschat, iš Bajoro — Bajorat, iš Vanagio — Wan-nagat ir tt. Bet kiek man teko patirti, tai visa ta dalis, tai yra nuo Lenkų koridoriaus su miestu Torn, Karaliaučium ir kitais visais miestais diduomenė sutinka dėtis prie Lietuvos, sakydami: "tas nieko, kad mes nemokam lietuviškai; bet mes esame lietuviškos kilmės."

Mažosios Lietuvos Pramonė. Lietuvių Banka Klaipėdoje susiorganizavo rugsėjo mėn. 1919 su 30 narių. Akcija viena tukstantis markių, atsargos kapitalas arba kožnas narys už kitą tukstantį savo turtu yra atsakantis. Patį pradžią gi buvo su 30,000 markių. Į metų laiką jie turi narių apie keturis šimtus ir pusę apytvartis per metus darė ant 60 mil. Dividendus mokėjo 15%, žodžiu sakant, labai gerą biznį Lietuvių Klaipėdos daro ir labai žymiai eina geryn, nes tinkami žmonės veda tą dalyką. Nors yra apie 6 vokiškos bankos, bet šita naujai susiorganiza-

vus geresnį biznį daro už anas, užtat, kad yra geras pasi-tikėjimas ir prisirišimas prie Lietuvos.

Bendrovė "Laima." Suorganizavo spalio mėn., 1919 m. Pradžia su kapitalu 10,000 markių ir paskolino "Laimai" p. Meikies ir Kvaukas po 100,000. Akcija po 1,000 markių. Taipgi atsargos kapitalas arba garantijos kožnas akcionierius atsakantis už kitą tiek. "Laimos" Bendrovė svarbiausia užsiima išdirbyste įvairių baldų, taipgi užsiima ir prklyste, šiandien prie "Laimos" priguli apie 300 narių. Darbininkų dirba 300. Apyvartos pereitumetus darė 1/2 mil. Dividendų išmokėta 20%. Taigi kaip banka, taip ir "Laima" skiria iš uždarbio 20% lietuvištes reikalams.

Taipgi yra Klaipėdoje Pramonės ir Prekybos Bankos skyrius, turi namą nusipirkęs už pusę mil. markių, pačiame miesto centre. Tam pačiam name yra ir Liet. konsulatas. Klaipėdos miestas turi gyventojų su priemiesčiais apie 400,000. Kaip teko girdėti, J. Gabrys esąs pirkęs namą apie už 200,000 mk. Taipgi ir J. Vanagaitis turi savo namą Klaipėdoje. Klapėdoje išeina Tarybos žinios, kaip oficialis organas Tautų Tarybos. Taipgi išeina "Prūsų Lietuvių Balsas" kasdien. To laikraščio kalba taikoma prie Prūsų lietuvių tarnės, gotiškomis raidėmis. Vokiečiai, neapkenčia to laikraščio. Taipgi išeina "Valdžios žinios" kas antrą dieną, vokiškai ir lietuviškai, leidžiamas valdžios. Prūsų lietuvių, kiek teko patirti, labai neužgandinti su Praneuziška valdžia. Ir gi vokiečiai leidžia lietuviškoje kalboje į savaitę tris kartus laikraštį vokiškoje dvasioje. Kiek man teko patirti, tam krašte yra vedama didelė kova: vieni nori priskirti prie Lietuvos, kiti prie vokiečių, o tretis, kaip yra pasakyta, pasamdę agentai daro didelę agitaciją už lenkystę, tai reiškia, nesitiki lenkai, kad per Dancigą išėjimas į jurę bus galima palaiykėti, todėl stengiasi, kad Mažoji Lietuva taptų lenkų koridorium į jurę.

"Rytas." Bendrovė "Rytas" yra organizuojama ant vieno mil. markių kapitalo. Tos bendrovės užduotis bus, įsteigti modernišką spaustuvę su geriausiais įrankiais ir statomom mašinom Liet. Banko name, labai paranki vieta, pačiam Klaipėdos miesto centre. Bendrovės "Ryto" bus užduotis spausdinti "Liet. Balsą" įvairias knygas ir kitokius visus darbus. Šiam mieste nėra moderniškos spaustuvės, nė jo apylinkėje. Artimiausia vieta, tai Tilžė, apie 90 kilometrų, Tauragė ir daug kitų miestelių aplinkui. Įtaisius gerą spaustuvę Klaipėdoje galėtų spausdinti visus miesto laikraščius, kurie išeina ir atlikti, kaip vokiškoje, taip ir lietuviškoje kalboje visokius darbus. / Be to, kad tas labai gerai apsimokėtų ir ta

bendrovė darytų gerą pelną, bet kadangi tie patys žmonės visur prisidėję, tai pas juos truksta finansinių jėgų, ir todėl aš patariau amerikiečiams pirkti šios bendrovės akcijas, kurios yra po vieną tukstantį markių. Jau pradžia yra padaryta, 120,000 markių, jau sudėta ir apie 30-40 žmonių prisidėję. Todėl, amerikiečiai, pasistengkite pagelbėti įsteigti gerą, modernišką spaustuvę Prūsų Lietuviuose, ne kaip su auka, tik kaip su nupirkimu akcijos, kuri atneš gerą pelną, ir pagelbėsit Prūsų lietuviams spaudos reikalus pastatyti ant kojų. Taipgi aš patarčiau p. Ilgaudą iš Chicagos siusti į Maž. Lietuvą, kaipo biznio, taip ir spaustuvės vedėju. Aš esu prižadėjęs Prūsų Lietuvos arba šios Bendrovės nariams, kad amerikiečiai išpirks akcijų už 15,000 dolerių. Perkant akcijų išpirkit čekį ant savo redakcijos arba stačiai ant šio adr.: Bendrovė "Rytas" Lietuvių Bankas, Memelland, Germany, (Klaipėda). Už į šitą banką prisiustus pinigų gausite nuo šios Bendrovės pirmininko, J. Stikloriaus, akciją. Į šitą bendrovę priguli visi pažangesni Prūsų Lietuvos žmonės, todėl aš pasitikiu, kad išpirks trumpu laiku akcijas, už kurias turėsite gerą pelną.

A. M. Martus.

L. G. D.

Lietuviai, ar sustosime pusiaukelėje?

Lietuvos Baudonasis Kryžius šią svarbiausią valandą pasirodė tikra Motina sužeistoms karo lauke savo sunams.

Ziūrėkim, Liet. R. Kryžiu pritruko medžiagos, t. y. vaistų ir rišalų, ir nors Amerikos R. Kryžius siektik padėjo, tai visgi toli gražu nepakankamai.

L. G. D. skyriai, 1-mas ir 36-tas, atėjo pagelbon atsiųsdami į Centrą po tukstantinę.

Kurgi kiti skyriai? Juk jų yra išviso 76. Jei jau nėra galima tukstantinės, tai šimtinė nesunku sugraibyti. Tik vyrai ir sesutės pasijunkime ir ilgiaus nevilkinant atlikim savo užduotį, nors savo šmitinę prisiųskit L. G. D. Centran.

Be to, butinas ir neatidėliotinas reikalas privertė mus šiūomi paskelbti ekstra arba netikėtą uždavinį: Ziburėlio ir Aukštųjų Kursų vajų.

Kiekvienas Skyrius ma-onės surinkti nemažiau kaip \$10.00 Ziburėliui, nemažiau kaip \$40.00 Aukštiesiems Kursams, ir tuos pinigų nevilkinant prisiųskit Centran.

Rengkit vakarus, pramoras, prakalbas; kreipkitės į draugijas ir kličubus. Žodžiu, nors ir iš žemės iškaskit bent \$1,000.00 Ziburėliui ir \$5,000.00 Aukštiesiems Kursams. Pinigai turi but sudėti bėgyje vieno ar dviejų mėnesių.

Pradžia padaryta: \$50.00 Ziburėliui jau sudėta. "Who is next?"

Dr. A. L. Graičiunas, Centro Sekretorius.

Lietuviai Amerikoj

(Tasa nuo 4-to pusl.)

Lietuvos Laisvės Paskolos stotis susiorganizavo tuojau, kaip atvyko Lietuvos Misija, pradžioje 1920 metų. Sumanė tvirti L. L. P. stotį T.M.D. 30 kp. Reikia pripažinti kreditą, kad ir Lietuvių Dieną, 1 lapkričio, 1916, Tėvynės Mylėtojų Dr-jos 30 kuopa pirmiausiai sumanė suorganizuoti. L.L. P. stotį reprezentuoja šešios vietinės draugijos. T.M.D. 30 kp., A. Liet. T. Sandaros 52 kp., Lietuvos Atstatymo Bendrovės skyrius, S.L.R. K.A. 162 kp., Sv. Petro ir Povilo pašelpinė draugija ir Tautos F. 113 skyrius. Gardneriui Lietuvos Laisvės Pask. kvota Misijos nuskirta 8,000 dol. Šiandien L. L. Pask. jau išpirkta už 5,350 dol. Truksta iki kvotos 2,650 dolerių. Gardneris iš kokių 600 lietuviškos kilmės asmenų pirkio Lietuvos Laisvės bonus 92 ypatos.

Mikas Stakėnas.

BALTIMORE, MD.

Apvaikščiomas Lietuvos nepriklausomybės trijų metų sukaktuvių.

Vasario 20 d. atsibuvo prakalbos, kurias rengė bendras Baltimorės lietuvių (išskiriant socialistus) komitetas kaip apvaikščiominį trijų metų sukaktuvių Lietuvos nepriklausomybės. Pirmiausia kalbėjo gerb. kun. J. Lietuvninkas, apibrieždamas, kokiose aplinkybėse budama Lietuva apsisiskelė nepriklausoma valstybe, sakdamas, "Ačiū tik Kat. Bažnyčiai, vyskupui Karevičiui ir kunigams, kurie nebudami taip suvaržyti vokiečių valdžios suėję pasitarė ir apskelbė Lietuvą niekam nepriklausoma valstybe." Čia tai gerb. klebonas apsilenkė su teisybe. Mat, mūsų kunigų jau nuo seno yra praprasta ieškoti sau ir bažnyčiai neužpelnytos garbės. Po tam Dr. J. Bronušas perskaitė pasveikinimą Lietuvos Stg. Seimui, kurį publika vienbalsiai priėmė. Ant galo kalbėjo Dr. B. K. Vencius, kuris savo turimingojo kaloj apibūdino dabartinį Lietuvos padėjimą ir Zeligowskio buvimą mūsų sostapilė Vilnių ir pasakė, kad francuzų ir sykių lenkų veidmaine politika jau baigia smukti. O Zeligowskio buvimą mūsų sostapilė Vilnių jau yra suskaitytos, netik dienos, bet ir valandos. Zulikasukas greitai laiku iš Vilniaus turės ne išeiti, bet išbėgti. Publikoj gausus delnų plojimas. Dr. B. K. Venciu savo kalboj prisiminus, kaip Lietuvos senas avinas, kuris buvo rekvizutas per lenkus, išgąsdino pačius lenkus ir išgelbėjo lyginai kelis Lietuvos kaimus, publika turėjo daug gardsu juoko. Dr. B. K. Venciaus kalba publika buvo pilnai patenkinta, nes daktaro kalba buvo labai žingeidi ir nenuobodi. Laikė daktaro kalbos buvo renkamos aukos. Surinkta \$131.00. Iš priezasties didelio sniego, kuris tą dieną siautė Baltimorėj, publikos susirinko labai mažai.

Tą pačią dieną atsibuvo bažnyčioj pamaldos už žuvusius karius ginant savo Tėvynę.

J. Jaras.

LACONIA, N. H. Nubaudė lietuvi.

Vasario 18 d. apskričio teismo atstovas su 3 policistais darė kratą lietuviu namuose, 15 Charles St., ir ieškojo svaiginančių gerimų. Nulipė į sklėpą rado savininką beverdant "moonshine." Policija tuojau viską konfiskavo ir išsivežė. Ant rytojaus buvo tesmas. Apskustasis Vladas Kebečius (angliškai save vadina Walter Baker) turėjo pasisamdęs gambiaus vietos advokatą, kad jį gintų teisme, bet teismas vistiek pripažino kaltu ir nubaudė 100 dol. pinigines pabaudos, \$4.70c. kaštų ir 60 dienų kalėjimo. Kalėjimas liko suspenduotas su ta išlyga, jeigu kaltinamasis prisilaikys blaivybės teisių.

Degučių Vargdienis.

WESTFIELD, MASS.

Vasario 22 d., 1921 trys Westfieldo pašelpinės draugijos: Sv. Kaz. Karalaicio, L.D.K. Vytauto ir Sv. Jurgio žurengė prakalbas paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės apsiskelbimo dienos. Nors ta diena pripuolė ant 16-to vasario, betgi likosi perkelta ant 22 d. vasario. Kalbėtojas buvo vietinis gerb. klebonas kun. K. A. Vasys, kuris plačiai ir aiškiai savo kalboje papasakojo apie Lietuvos nepriklausomybę. Ant pabaigos prakalbų gerb. kun. K. A. Vasys paragino visus, kad paaukautų Lietuvai po kelis centus, kad greičiau išvijos proše panus iš Lietuvos ir Vilniaus.

Aukavo šie: Sv. Kazim. dr-ja \$10.00. Kun. K. A. Vasys \$6.00. L. D. K. Vytauto dr-ja \$5.00. L. D. K. Vytauto dr-ja \$5.00. Sv. Jurgio dr-ja \$5.00. J. Lukminas \$2.00. Ant. Atkočaitis \$2.00.

Po \$1.00: V. Ambrulevičė, J. Bašianskas, A. Repčis, A. Kavaliauskas, A. A. Jonaitis, J. Šabonis, J. Andrulevičia, St. Min-alga, St. Ješkūnas, F. Karelionis, K. Sidaravičė, M. Žvelionis, A. Gecavičė, F.

Cvirka, V. Jutkevičė, A. Šabonis, B. Grigaliūnas, M. Damkauckas, P. Samulevičė, Alf. Jegelevičė, K. Valis, P. Luksis, V. M. Mašlauskas, F. Ramanauskas, St. Danila, A. Švilpa, V. Simanavičė, J. Gecavičė, Mon. Volskienė, J. Jegelevičė, L. Meleška, P. Katelinas.

Smulkių aukų \$6.30. Viso \$69.30. Išlaidų buvo \$6.55. Pasiliko \$62.75.

Visų trijų draugijų komitetas tarią širdingą padėką aukautojams. Petras A. Samulevičė.

TREČIAS TARPTAUTINIS DARBININKŲ SEIMAS ATIDĖTAS.

Washingtonas. — Trečiasis Tarptautinis Darbininkų Seimas, kuris turėjo būti Genevoje, Šveicaruose, balandžio mėnesyje, tapo atidėtas iki spalio mėnesio, pagal kabininį pranešimą Albert Thomas, vedėjo Tarptautinio Darbininkų Ofiso, Ernestui Greenwood, korespondentui. Atidėliojimo priežastis nesuspėjimas priuošti ir įvairių skyrių pranešimų suvėlinimas.

Tarptautinės Imigracijos Komisijos Seimas, kuris turėjo būti kovo mėnesyje, taipgi tapo atidėtas iki rugpjūčio mėnesio.

PAMINKLAI MIRUSIEMS EX-KAREIVIAMS.

Kapinynų Skyrius Valstijos Departmente praneša, kad Suvienytų Valstijų Valdžia suteiks marmorinius paminklus visiems žuvusiems ex-kareiviams.

Visi kareivių kapai Valdžios kapinynuose tuomi yra visiškai aprūpinami. Bet kapams, kurie randasi ant kitų kapinynų, jeigu tik šeiminkai ex-kareivių kreipsis į Quartermaster General of the Army, Washington, valdžia prisiūs marmorinį paminklą, padengiant visus iškaščius iki nurodytai gelžkelio stotiai. Kareivių šeiminkams liks tik aprūpinimas nugalėtinu paminklo nuo stoties iki kapo ir pastatymas ant kapo.

Nuga-Tone

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikinta Sveikata ir Spėkas; turedamas neaišką mintį ir nusilpnėta kūną; pasibodis imant vaistus dėl padidintu veikimo ir vaistus svaiginančių, bandyk Nuga-Tone ir persitikirk kaip greitai laiku jau esi visai naujai žmogus! Dėvies ir dekimis visų žmogaus ligų, tokia kaip blogas apetitas, neguomulavimas viduriu, gazai ir išputimai, uketėjimas aklyves, tulinis, anemija, kankinimai reumatizmo, akumai galvos, neuritija, stoka energijos, nusilpnėjimas nervu ir negalėjimas mieguoti, patsina nuo stoka nervu sklygos, skisto vandeninto kraujo ir neuteiktinio kraujotakio kraujo.

Pasekme po 20 dienu arba gražiname jums pinigus.

Koša dalis kuno ir koša jo veikime remiasi ant nervu pajegos, kurios didžiausieji uždėkai geram stovėjimui pilvą, įkūnas, inkstus ir grotus, širdies plakimo kraujo cirkulavimui. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnėtu nervu ir abino sunaikinimo kuno. Kodėl? Todėl kad jė yra sutaisyti iš astoniu brangių, sveikata duodančių sudėtinu vaistu, rekomenduojamų ir mormoditų per garšingus Gydymojuos. Yra jė ypatingai maistingi ir Geležė ir Fosfora-maitiusi del Kraujo ir Nervu.

Gerbiameji: Iduedu čionais \$..... ir maldžiū prisistai man..... bonkut Nuga-Tone. Vardas ir pavardė..... Gatvė ir numeris..... Miestas..... Valstija.....

"Klebonas Kaltas."

Už dvejetainos-trejetainos savaičių išeis iš spaudos nauja ORIGINALĖ iš 1919 ir 1920 metų iš TIKRŲ lietuviškų atsitikimų keturių veiksmių KOMEDIJA "KLEBONAS KALTAS." Parašė T. Janušas. Artistai-mėgėjai: lošėjai, pasiskubinkite šį veikalą užsisakyti. Reikia užsisakyti 8 knygutes: nes apie tiek yra veikiančių asmenų. Kaina tik 45 centai. Pirm negu pradėsit šį veikalą skaityti, stipriomis virvėmis suriškite savo šonus, kad iš juoko neeksploduotų! Su užsakymais kreipkitės į leidėją M. S. Du, 130 Wooster Ave., Akron, Ohio.

M. S. Du, 130 Wooster Ave., Akron, Ohio. Reikalaukite visose redakcijose ir knygynuose. Kas nori pasiskaitymui, gali užsisakyti tik vieną knygutę. Šios komedijos užtenka visam vakarui liūti. Veikalas yra moksliskas, morališkas, naudingas, o juoką be jokio galo... Pasiskubinkite su užsakymais! nes po Naujų Metų beveik visi egzemplioriai bus persiūsti Lietuvon. Leidėjas — M. S. L. DU, 130 Wooster Ave., Akron, Ohio. P. S. Nesant merginų artistų, lošėjai gali būti vien vyrai, del to ir mažose kolonijose šis veikalas gali būti suloštas.

Advertisement for Borden's Eagle Brand Condensed Milk. Features an illustration of a baby in a bathtub. Text: "KIEKVIENOS MOTINOS KLAUSIMAS. Yra aprūpinimas užganėdinančio ir tvirtinančio maisto jos kudiškiui. Lietuvė motina iš Brooklyno rašo: 'Kuomet mano pačios pienas pasiliovė, aš viską bandžiau' — pagaliaus gydytojas man užrašė Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK) ir mano kudiškis umu laikų pradėjo tarpti. Šiandien jis yra pavyzdžiu sveikatos.' THE BORDEN COMPANY, Borden Building, New York. Iškirk šį kuponą DABAR—ir prisiusk šIANDIEN 10 ir gausi DYKAI mūs knyga, KUDIŠKIŲ GEROVĖ, kuri paaiškina, kaip užlaikyti kudiškį sveiku. Taipgi gausi maitinimo instrukcijas jusų kalboje. Vardas..... Adresas..... 0180

Advertisement for \$3.00 Už DYKĄ! Tai negirdėtas daiktas, kad kas nors duotų net \$3.00 visai dykai; vienok mes duodame! Prisiuskite mums \$3.00, o mes siuntinėsimė jum per visą mėtą "MEILĖ - ŠEIMYNĄ" ir "SVEIKATOS SARGĄ" — tai didžiausią, geriausią ir gražiausią mėnesinį laikraštį, kuriame telpa mokslo, sveikatos, meilės straipsnių; telpa puikiausių juokų; telpa žavėjantį artistų paveikslių; telpa gerų eilių ir vaizdelių. Gi prie to prisiūsime jums didžiausią ir naujausią knygų katalogą, iš kurio pasirinksite už \$3.00 knygu, kurias gaudate visai dykai, tai yra, kaip dovaną prie laikraščio. O tai juk reikčia, kad už \$3.00 GAUNAT \$6.00 ARBA \$3 GAUNAT VISAI DYKAI!! Pinigus siuskite bankos čekiais, money arba express orderiais; siūsdami popierinius dolerius laiške, laišką visados užregistruokite. Adresuokite: AL. MARGERIS, 2023 Saint Paul Avenue, (9-10) CHICAGO, ILL. Dept.

Advertisement for AMERICAN LINE. IS NEW YORKO Į HAMBURGĄ Geriausias kelias rusams ir lietuviams. Didžiausi moderniški "Twin Screw" Garlaivai: S.S. MONGOLIA — išpl. KOVO 17-tą S.S. MINNEKAHDA (naujas) išplauks KOVO 31 (Tiktai 3-sios klasos) S.S. MANCHURIA išplauks BALANDŽIO 14-tą Trečia klase iš New Yorko į Libavą ... \$132.00 Trečia klase iš New Yorko į Eidkumą ... \$130.00 Tarnai duos valgi trečios klasos pasazieriams dedeliam "dining room." Uždaryti kambariai bus rezervuoti dėl moterų ir vaikų. Kreipkitės į kompanijos ofisą, 9 Broadway, New York arba per pas vietinį agentą.

Ar žinote, kad yra galima!

AR ŽINOTE, kad Lietuvoje nėra jokio Čevėrykų Fabriko? AR ŽINOTE, kad Lietuvos žmonės sunėžioja PENKIS MILIJONUS PORŲ čevėrykų kas metas? AR ŽINOTE, kad Lietuvos žmonės moka po 400 Aukšinių už porą, pusiau popierinių čevėrykų (vokiško padirbimo)? AR ŽINOTE, kad Progress Shoe Mfg. B-vė yra Pirmutinė Čevėrykų Lietuviška Fabrika Pasaulj? AR ŽINOTE, kad Progress Shoe Mfg. B-vė išdirba puikiausius ir geriausius čevėrykus, kurie kiekvienam tinka ant kojos? AR ŽINOTE, kad Progress Shoe Mfg. B-vė turi DEVYNIAS Nuosavias Krautuves sekanciuose miestuose: Worcester, Mass., So. Boston, Mass., New Haven, Conn., Brooklyn, N. Y., Providence, R. I., Baltimore, Md., ir Chicagoje dvi? AR ŽINOTE, kad Progress Shoe Mfg. Krautuvėse parduoda šimtai porų kasdiena? AR ŽINOTE, kad Progress Shoe B-vė pasiūnia Katalogą į kiekvieną stubą (ant pakeikalavimo), iš kurio pasižiūrėję galite pirkti tiesiog iš Fabriko, nemokant nė cento iš kalno. Tuomi sutaupinate savo naudai krautuvininko pelną? VISUR IR VISADA reikalaukite Progress išdirbystės čevėrykų ir žiurėkit, kad butų žirgvaikis ant pado. PROGRESS SHOE MFG. B-VĖ yra inkorporuota Mass. Valstijoje ant (500,000.) pusę milijono dolerių. PROGRESS SHOE MFG. B-VĖ turi apie tukstantį darlininkų, kurie yra visi Lietuviai (ne Lietuvos nepriimam į B-vę). PROGRESS SHOE MFG. B-VĖ turi tris akerius žemės, tris didelius namus su geriausiais įtaisymais ir mašinomis, prie pat Geležinkelio. Vietā randasi didžiausiame čevėrykų išdirbystės centre pasaulio. Bendrovė taipgi turi-uzdėjusi didelį salės ofisą, Bostone, United States Hotel, 136 Lincoln Street. PROGRESS SHOE MFG. B-VĖ įsteigs tokia pat fabriką arba didesnę, Kaune, Lietuvoje. ŠTAI KĄ SAKO tik ką sugrįžęs iš Lietuvos B-vės Sekretorius S. A. Milichius; jis sako: kad įsteigus Lietuvoje čevėrykų Fabriką nespėtume padirbti tiek čevėrykų kiek Lietuvos žmonės suvartoja į vienus metus. Dirbant po 3,000 porų į dieną, darytume apyvertą ant dviejų šimtų milijonų aukšinių, tas sudarytų tiktai penktą dalį to, ką Lietuvos žmonės per vienus metus suvartoja. AMERIKOS LIETUVIAI kucgreičiausiai turėtų sudėti reikalingą kapitalą įstėigimui Lietuvoje čevėrykų fabriko, nes dabar yra tam geriausias laikas. PROGRESS SHOE MFG. B-VĖS sėrai parduoda lygiai po \$125.00 (Common Stock). Galima pirkti mokant CASH arba ant lengvo išmokėjimo. PROGRESS SHOE MFG. B-VĖ priims Suvienytų Valstijų Liberty Bonus visų išleidimu už pilną vertę. Pasarga: Bonai bus imami tiktai iki Gegužės 1-os, 1921. Įsidomėkite, kad parvažiavę į Lietuvą neorganizuoti, didelių darbų nenuveiksime, prisidėkite prie Progress Shoe B-vės, nes ji jau yra pradėjusi tą didelį darbą veikti. KIEKVIENO ŽMOGAUS ateities gerovė priklauso nuo jo paties veikimo. Jusų prisidėjimas atneš naudą jums ir Lietuvos žmonėms. Tad nieko nelaukus išpildyk apacių aplikacijos blanką, užsirašydama vieną ar daugiau šerų ir pasiusk į B-vės ofisą—

PROGRESS SHOE MFG. CORO. 88-92 Spark Street, Brockton, Mass.

APLIKACIJA

Aš žemiau pasirašęs šiūmi užsirašau ant..... Common Stock šerų Progress Shoe Mfg. Co., B-vės, kurį ir tuojau įmoku kaipo dalį ant aukščiaus paminėto skaitliaus šerų: \$..... kitą dalį sumos, \$..... sutinku užmokėti į..... dienas laiko, nuo užsirašymo dienos. Čekiai ar "money order" turi būti mokami Progress Shoe Mfg. Corp. Užsirašymo laikas..... 192.....

Advertisement for Ruffles. Ar Jus Kankna Pleikando? NAUDOKITE Ruffles Ar Jums Galvos Odė, Ništi? NAUDOKITE Ruffles Ar Jusų Plaukai Slinka? NAUDOKITE Ruffles Ar Jus Norite Apsaugoti Juos? NAUDOKITE Ruffles Užlaikymai savo plaukus, žvilgtinti ir tankiai NAUDOKITE Ruffles Užlaikymai galvos odos sveikatę ir spalvą NAUDOKITE Ruffles Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. Būna, arba tiesiog iš išdirbėju per paštą už 75c. bonk. F. A. D. RICHTER & CO. 3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

Laiškai į Redakciją

Gerbiamąjį "Amerikos Lietuvio" Redakcija!

Beskaitant No. 8 "Amerikos Lietuvio," užtikau ant ketvirtą puslapio, šeštojo spaltų, iš Lawrence straipsnelių, po kuriuom pasirašo Tautietis. Nėra dyvas, jog randasi korespondencijos arba kokie straipsneliai laikrašty, bet norisi, kad teisybė būtų rašoma. Bet kaip Tautietis antrojo daly savo straipsnelio aprašo apie buvusį Tautiškos parapijos susirinkimą, 6 dieną vasario, įdedamas dvi raidės Z. K., kurios reiškia mano vardą ir pavardę. Tautietis taip rašydamas, iškrypstas iš teisybės kelio.

Tad jeigu gerbiamas "Amerikos Lietuvio" daleidit Tautiečiui ir da pavartojant mano vardo raides neteisingai mane pažemint, tad meldžiu tamstų daleisti ir man pasiteisinti.

Tautietis sako, jog buvo pakeltas sumanymas per silpnos dvasios žmogelį Z. K., kad parapija priklausytų prie romiškų vyskupų ir užtai turėjo kuogreičiausia neštis iš susirinkimo vietas. Kodėl Tautietis neparašė teisingai, jog susirinkime kilo trukšmas ne dėl pakelto klausimo, kad parapija priklausytų prie Romos ar protestonų vyskupų, bet dėl Kalėdų vakarienių, kuri buvo surengta per tą patį Tautiečių del vienu iš tikimų moterėlių komiteto ir kitų, o parapijos pinigais lėšas apmokėjęt \$78.00, o apie vyskupus nei kalbos nebūvo?

Kadangi Z. K. buvo peržiūrėtoju knygu, tai jis ir daugiau turėjo tokių teisingų dėsnių rankose ir pasakė, jog čia tik pradžia, ir pradėjus Z. K. aiškinti panašius darbelius, Tautietis matydamas, jog reikės užsidengti akis, pasiprasė bobelių ir pradėjot rėkt, rodos, kai kokie laukiniai ir nesu-prantantį gyvunai. Z. K., matydamas susirinkimo padėjimą ir kadangi buvo pabaiga, tai su kitais parapijonais išėjo iš svetainės.

Tautietis sako, kad Z. K. yra silpnos dvasios žmogelis. Kada Z. K. buvo tos parapijos pirmininku 1918 — 1919 m., o Tautietis budamas tokiu stipriu kaip ant dvasios, taip ir ant proto, tai kam Tautietis vaikštinėjai į tą silpno žmogelio stubą, meldsdamas jo patarimų parapijos reikaluose?

Kada priėjo 1 diena sausio, 1920 m., ir laikant parapijos susirinkimą ir priėjus komiteto rinkimams, o Z. K. nebunant ant susirinkimo, ponas Tautietis meldė parapijonų, kad jie eitų į dirbtuvę ir melstų silpno žmogelio, kad ir ant toliaus pasiilktų pirmininku.

Z. K. supratęs tamstų teisingumą visokiuose parapijos reikaluose, ant toliaus pirmininkaut neapsiėmė, o kad ir nebunant Z. K. jokiam komitete, tačiau nepaliovei silpno žmogelio laukę ir maldavęs jo patarimų parapijos reikaluose. Jeigu ponas Tautietis ant visko taip stiprus, kaip savo raštely atrodėt, tai ar nebūvo gėda pas tokį žmogelį

klausti visokių patarimų. Taigi ponas Tautietis, kam maldavai Z. K. atleidimo, kam persiprasinėjai ant susirinkimų, kad tik Z. K. neaiškintų tamstos didelių teisybių?

Sakai, gaila tokių žmonių. Aš patarčiau ponui Tautiečiui, kad už savo nusidėjimus gailėtus pirma, ne-gu už kito.

Tautietis rašydamas apie Z. K. turėjo maždaug susigėdinti. Bet ką čia apie gėdą kalbėti. Juk žmonių patarlė sako: "Geros akys dumų nebijo." Taip Tautietis ir gėdos.

Ponas Tautietis, gali tamista bėginēt po visus lietuviškus laikraščius su savo neteisingais aprašymais, daugiū neatsakysiu, nes kaip aš, taip ir visi Lawrence lietuviai tamistos teisingumą žino.

Zigmās Kašetā.

PASIRASĖ ARIZONOS ŽEMĖS ĮSTATYMA.

Phoenix, Arizona. — Gubernatorius T. E. Campbelle 26 d. vasario pasirašė po įstatymu, kuris uždraudžia Arizonos valstijoje nepiliečiams įsigyti žemės.

Nebijo svieto pabaigos. Kaimynai, ar girdėjote naujieną?

— O ką tokį? — Ugi sako, jog po metų bus svieto pabaiga. — Tai del manęs tegul buna, juk mes jau čia nebusime. Po dviejų savačių važiuosime į Ameriką.

LENCINGAS PROTAVIMU.

Kad buti pasekmingas bizniuje, turi buti nepavargstantis darbininkas. Kad dirbtų nepavargstantis, turi apsaugot sveikata. Prižiūrdamas kūną, nesunaikinsi savo sveikatą ir stiprumą ir pataisyti neišvengiamą suirimą, imdamas geriausias gyduoles. Koks jų vardas? Trinerio Angelica Kartus tonikas. p. F. Smith rašė mums 26 lapkričio, 1920 m. iš Lamira, Ohio: "Aš nesijaučiu taip pavargęs dirbdamas nuo to laiko, kuomet aš pradėjau vartot Trinerio Angelica Kartų Toniką." Šita gyduolė, taip kaip ir Trinerio Kartus vynas yra geriausias gyduolės, kurias gali gaut pas savo aptiekorį ar gyduolių parclavėją. Del reumatizmo, neuralgijos, nikterėjimų, ištinimų, ir tt. Mėgink Trinerio Linimentą, ir jei gerklė ištinus, išplauk su Trinerio Antipatrin, kuris taipgi puikiai išplauna žaizdas, ir tt. —

JOS. TRINER CO., 1333—1345 S. ASHLAND AV., CHICAGO, ILL.

AR NORI SVEIKĄ KUDIKĮ?

Jei nori, tai turi jam duot tinkamą maistą. Sveiki kudikiai yra džiaugsmas ir pasididžiavimas kožnos motinos ir yra teisė kožno kudio buti sveikam. Turi pradēt penēt kudikių maistu, kuris padarys jį sveiku ir linksmu. Kitaip jis bus silpnus vėliaus. Ant 8-to puslapio šio laikraščio šiandien rasit apgarsinimą šio originališko kudikių maisto. Iškirpkite kuponą, pasiūskite Borden Kompanijai, ir Jūs apturėsit, dykai, pamokinimus, kaip valgydinti kudikių su Eagle Brand kartu su Kudikių Gerovės knyga.

TIKRA LAIMĖ TAI PINIGAL.

Geras išmanymas atneša pinigūs. O tą gerą išmanymą galima gauti skaitant knygą po vardu, V A D O V A S delei pagerinimo ateities). Rašykite del tos knygos įdedant 10 centų del pasiuntimo. UNIVERSAL SALE CO., 346 E. 53rd st., (8—11) NEW YORK, N. Y.

VALGOMŲ DAIKTŲ KOPERACIJA.

Worcester, Mass., Lietuvių Koperacija Valgomų Daiktų, turėjo savo susirinkimą ant 29 Endicott st. ir buvo renkama nauja valdyba. Šitos ypotos tapo išrinktos:

Jonas Žalauškas, pirmininkas. Ignas Pigaga, vice-pirminin. Adolfas Tamulevičius, rašt. Jonas Medžimkevičius, Išdin. Juozapas Bebravičius Finansų rašt. Bord Direktorai: —

Jonas Grigas, Jokubas Jankauskas, Vac. Borisas, Kaz. Vaitiekus.

Visi gerai ištyrę biznio dalykus ir geri veikėjai tarpe lietuvių visuomenės. Valio, broliai worcesteriečiai, kad šitos ypotos liko valdyboj, nes jie mokėjo suorganizuoti šitą koperaciją, tai be abejo ir valdyti mokės. Šita valdyba labiausia pagerino Worcesterio koperaciją, nes ji dėjo visas pastangas ir kas svarbiausia, tai yra, kad turėjo pirmo numerio darbininką Petrą Plokštį, kuris per 20 metų dirbo tą darbą, taip-gi ir kits geras darbininkas Jonas Palinskas. Visi jauni ir gabus vyrai, kurie viską gerai vesti moka. Kainos žemiausios, o tavoras geriausias. Broliai ir sesutės nemanykite, kad tik taip yra ant popieriaus arba laikraštyje, ateiškite ir persitikrinkite, tada žinosite, kad viskas yra teisingai aprašyta.

KOPERACIJOS KRAUTUVĖ, 634 MILLBURY STRET, (10—12) Kor. Ignas Pigaga.

PARSIDUODA KRAUTUVĖ.

Grosėrnė ir bučėrnė, 34 Park St., Hartford, Conn., parsiduoda. Biznis senas, naujos mados įtaisai, puiki krautuvė ir puiki vieta lietuviais ir lenkais apgyventi. Del platesnio žinojimo, kreipkitės ant šio adreso: W. A. DZIKAS, 44 Cedar St., Hartford, Conn. (8—10)

Farma ant pardavimo

50 akrų žemės, 25 dirbamos, geras 7 kambarių namas, banė, vištinių, arklys, dvi karvės, kullis, 60 vištų, vežimai, sienas, ir visoki farmos įtaisai, pečius ir furniūnai. — Tik \$2,700 — \$1,000 įmokėti. MRS. MINNIE M. MILLIGAN, DANIELSON, CONN.

PIGIAI PARSIDUODA formiūnai 5 kambarių, dar geri rakandai. Del išvažiavimo į Lietuvą priverstas pigiai parduoti. Meldžiu atsisaukti. JONAS BORIS, 113 Washington st. Worcester, Mass. (Antros lubos)

ANT IŠBANDYMO.

Visiems, kas tiktai prisijus 2 dol., mes siunčiame ant išbandymo 4 dol. vertės puikią barberišką britvą. Naudokite per 2 nedėles, ir jeigu patiks, tai tuomet prisijuskite dar 2 dol., o jeigu nepatiks, tai sugrąžinkite britvą, o mes sugrąžinsime atgal pinigūs. Adresas: LITHUANIAN BARBER SHOP, 102 Millbury Street, Worcester, Mass.

ISRADEJAI.

Prisiūskite man modelį arba piešinį savo išradimo išegzaminavimui. Įsigygti mano išradimų knygutę vardu: "Patarimai išradėjams," kurią DOVANAI gausit. Marcin Labiner Patentų Advokatas (A. C.) 15 PARK ROW, NEW YORK

Lietuvių RUSIŠKA TURKISKKA MAUDYNĖ. Atdara dieną ir naktį, kainą 50 centų. Nedėlioms ir panėdėlyj vien tik moterims. 3 Ledge St., corner Water St., Worcester, Mass.

GERIAUSIA PRŪGA PADARYTI DAUG PINIGŲ.

Su pora šimtų dolerių aš pirmiu partnerj labai svarbiam ir pelningam išradime. Atsiūskite sekančiam adresu: I. J. SPIEWAK, 346 E. 53 ST. (8—11) NEW YORK, N. Y.

LIETUVIŠKA DUONA geriausia visame mieste. Gera duona duoda žmogui gerą sveikatą, sveikata geriausias turtas. Visi pirkite nuo: LITHUANIAN R. R. CO., 40 LAMARTINE STREET Worcester, Mass.

PASITAIŠYKITE DANTIS RIRM NEGU JIE PANAIKINS JUSŲ SVEIKATĄ.

YRA daugelis žmonių, kurie ima gyduoles del atgavimo sveikatos, kuomet jų tikra nelaimė yra nuo dantų.

DAUGIAU lietuvių atem-pas mane negu pas kokį kitą dantistą Worcesterj.

Aš padirbu tvirtas auksines viršunes del dantų, kurios laiko amžinai. Aš esu ekspertas. Šimtai lietuvių gali pasakyti, kad aš padarau viską gerai.

ATEIKITE ir duokite išvalyti savo dantis, tas pagelbės sušėdyti juos.

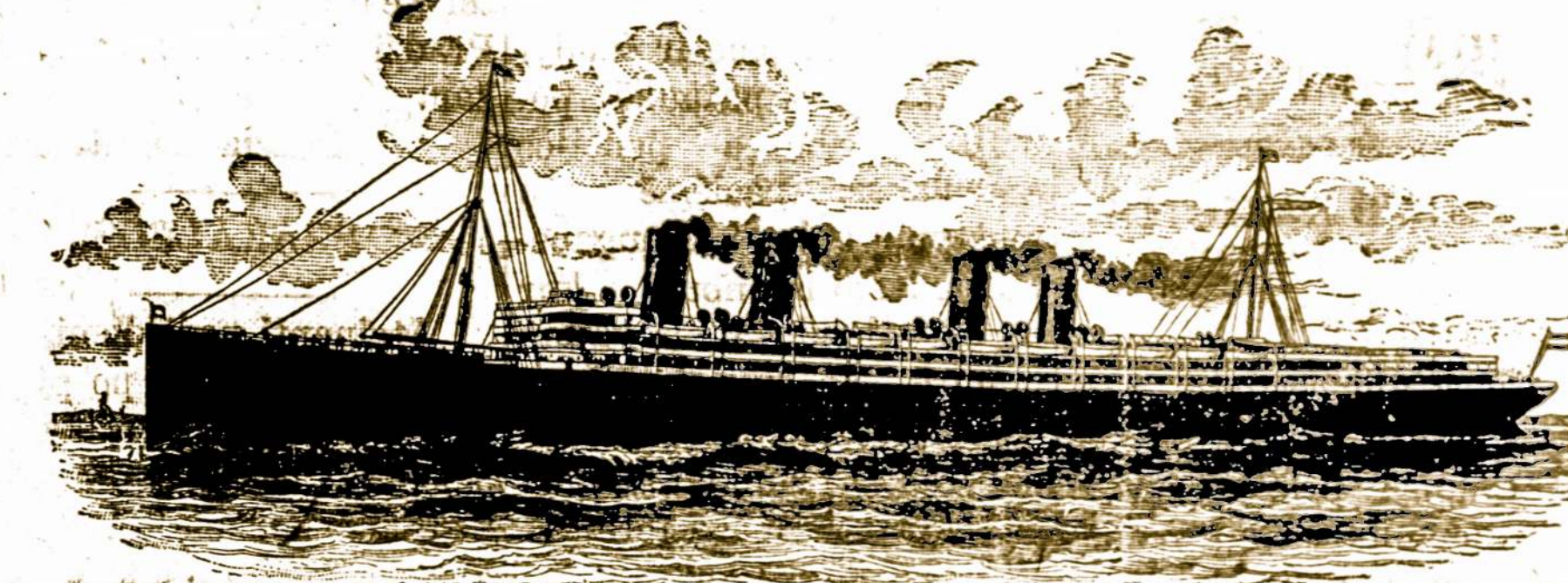
Aš tikrai traukiu dantis be jokio skausma. VISAS darbas yra gvarantuotas.

DR. FREDERICK BROWN, 34 FRONT ST., (Next to Plaza Theatre) Atdara vakarais.

MADAMĖ LASKEY. Ji apsaکو Ateitį, Praeitį ir Dabartį—teisingai. Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Duoda geriausias patarimus visokiuose reikaluose: meilėje, veitvystėje, gimčiuose ir taipgi nuneina į namus, ant pareikalavimo.

Taipgi praneša savo draugam, kad jos užsiėmimo vietą likos atidaryta toj pačioj, ką pirmiau buvo prieš aspirigima.

MADAME LASKEY, 87 Pleasant St. ant viršaus Tel. Cedar 260

"AMERIKOS LIETUVIO" AGENTURA

Pranešam visiems mūsų tuatiečiams, jog mes parduodam laivakortes ant visų geriausių linijų, keliaujančių per Atlantiką. Kas manote keliauti į Lietuvą kviečiame visus kreiptis pas mus reikale laivakorčių. Per pereitus keturioliką metų mes esam šitame užsiėmime ir galime jums patarnauti kuogeriausiai. Tūkstančiai žmonių keliavo per mūsų agenturą į Lietuvą, Lenkiją, Rusiją ir kitas šalis nė vienas neapsivylė, nes kožnam buvo kuogeriausiai patarnauta. Per eitą vasarą daugumas iškelavo per mūsų agenturą ir kožnas vienas pasiekė Lietuvą laimingai ir daugybė atsiuntė padėkavones.

Ką galime, patįs darykime.

Mes lietuviai esam toli atsitraukę nuo pramonės, kaip tauta negalim be pramonės gyventi. Susipraskime pirmė pas sąvsius ką galime ir duokime uždarbi saviem žmonėms kur galima. Niekas geriau jums nepatarnaus kelionėje kaip mes, todėl kreipkitės pas mus su savo kelionės reikalais.

Mes jums išrėngsim Pagelbėsime jums gauti pasportą, parinksime jums

geriausią laivą, Aprupinsime jusų bagažą, kad jis niekur neliks ne, nė prapuls jums. Musų žmogus pasitiks jusmis New Yorke ir pagelbės jusmis visame kas tik reikia prie apsimokėjimo takų, nakvynės ir visko,—kas reikia atbuti prieplaukoje.

Pinigūs jusų persiūsim.

Keliaujant neverta pinigai vešais su savim, geriausia juos pasiūsti į Lietuvą pirma savę. Parkeliauvus, reikia pasiimti knygelę iš Bankos Lietuvoje ir visada buti spakainiu kelionėje, ir nė gyvenime neturėsi nelaimės. Mes persiunčiam pinigūs greitai ir gerai, todėl galime kiekvienam savo tuatiečiui patarnauti kuogeriausiai. Patariame kiekvienam nekeliuoti iš namų pakol viską nėsi susirengęs į kelionę. Nevažiuok iš namų pakol visus reikalus savo neturi suvestus į parėdka. Klausk pas mus, mes suteiksime jums geriausias informacijas.

Kelionė iš Lietuvos. Daugelis mūsų brolių išmetė daug pinigų įvairiems patarėjams, kad atsiimti savo gimines iš Lietuvos. Be-reikalingi kaštai tuština kišenių.

Kas gali atkeliuoti iš Lietuvos, kas gali gauti paspartą nuo Lietuvos valdžios, tam ir kaštų nereikia dėti, tik išpirkti laivakortę, pasiūsti pinigų ant kelionės ir patarimą, toks žmogus gali atvažiuoti. Bet kas negali gauti pąso nuo Lietuvos valdžios, tokis negali tuom tarpu iškeliuoti ir nėra ko pinigai bereikalingai mėtyti.

Moteris pas vyrus, mažamečiai vaikai pas tėvus, seseris pas brolius—Lietuvoje gauna pasus ir tokius galima atsiimti. Kas turite savo šeimynas Lietuvoje, norite atsiimti, kreipkitės pas mus, mes jums kuogeriausiai patarsim, kaip juos atsiimti.

Pavasaris artii.

Jeigu manai keliuoti į Lietuvą, tai dabar laikas pasportą išsimti. Apie 1 kovo iš Worcesterio iškeliaus daugelis lietuvių, daugiausia į Vilniaus rėdybą, į vietas paliuosutas nuo lenkų. Kiti į Suvalkų ir Kauno rėdybas. Paspartai jau rengiami, kitų jau gatavi. Jei manai keliuoti, parašyk mums, mes jums patarsim ko reikia.

M. PALTANAVICIA, 15 Millbury Street, WORCESTER, MASS.

Dr. Richterio Galingas Šeimyninis Linimentas!

Pain-Expelleris yra naudojamas, suviršum per 50 metų, beveik visose pasaulio valstybėse. Nuo reumatiskų skausmų, neuralgijos, apslubimo, niksterėjimo, raumenų nuvarginimo ir greitai pašalinimui ankstyvo persalimo, šitas senas, istikimas šeimynos draugas suteikia neapkainuojamą pagalbą.

Kiekvienas aptiekorius parduoda Pain-Expelleri. Tačiau, visviena persitikrinkite, ar gaudate tikrąjį su Inkaro vaizbaženkliau. Jokių kitų nepriimkite, kaip netikrų ir neteistai sufabrikuotių.

Kaina 35c. ir 70c. už bonką. F. AD. RICHTER & CO., 3rd Ave. & 35th St., Brooklyn, New York

Extra Naujanybė!

BROLIAI IR SESERIS LIETUVIAI!!! AR JUS ŽINOTE, KAD viena iš gražiausių ir puikiausių poezijos knygu jau atspausdinta ir galima ją šiandien gauti? Ar jus žionate, kad tokios knygos nebuvo ir ne siranda visoj Amerikoj Lietuvių Literaturoj? Ar-gi jus nenorėtumėt josios turėti? O gal nežinote kur gauti? Na, tai indėkite DU DOLERIŲ į laišką arba išpirkite už \$2 money orderj ir siūskite — A. J. J. JOKUBAITIS, 327 E STREET, BOSTON 27, MASS.

LIETUVIŠKA VIENINTELĖ ATSAKOMA AGENTURA.

Daugelis dabar pradėjo agentauti, bet nežino, kad agentauti tai reikia valdžios tesos turėti, reikia kancijos, reikia laisnių valstijos.

Mes turime viską ir tik pas mus verta visiems kreiptis su šifkartėmis ir pinigų siuntimu. M. PALTANAVICIA, 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

MOKYKLA ARMONIKŲ GRAJIMO.

Ir visokių striunių instrumentų, bandžio, gitarų, džidų ir balalaikų. Armoniką grajti išmokina į 24 valandų, 3 polkas, 1 valcių ir 1 kadrilių.

OTTO TULOW, 15 Millbury st. Worcester, Mass. Pirk pas mus armoniką, busi muzikantas trumpu laiku. M. PALTANAVICIA, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

ARTOJAS Mokslo, Literatūros ir Satyros žurnalas. Išleidžiamas pradžioje kiekvieno mėnesio. Dailiausias ir rimčiausias didelio formato (8x11 c.) žurnalas kokį kada Amerikos Lietuviai turėjo. Jame telpa visokių mokslų raštai, literatūra, eilės ir juokai. Puslapių 24. Kaina metams \$1.00, pusei metų 60c. Pavienis numeris 10c. Reikalauk vieno! "ARTOJAS" E. 79th St. & Superior, Cleveland, O.

NEAPLEISKITE SAVO DANTIS. Labai išpuvę dantis sugadins jusų sveikatą. Neleiskite, kad tos skylutės jusų dantyse gautų per daug didelės. Darbas gvarantuotas. Aš vartuju ne ką kitą, kaip tik sunkų aukšą. Traukiu dantis be jokio skausmo. DR. ALLEN SPENCER BENNETT, 229 Front St. Cor. Harding, netoli Front St. rinkos, prie Union stoties, Worcester, Mass. Atdara vakarais.

Farma parduosiu. Farma, su tvarkyta gerai, viso žemės su mišku 60 akierių, dirbamos gali buti apie 20 akrių. Nauja žole apsėta apie 6 akeriai. Išartos žemės del vasarojaus apie 5 akeriai. Ateinančią žiemą manėme laikyti 8 karves. Triobos vidutiniškai geros, visi farmos įrankiai, poras arklių, trys karvės, tekis ir 2 kiaulės; viena iš jų turės parsiukus pradžioje mojaus. 36 rinktinės vištos. Parduosiu viską už \$2,500. Inešt cash \$1,500, tukstantis ant pirmo mortgage ant 5%. JOHN VITKAUSKAS, Woodstock, Vt., R. F. D., W. 1.

VIETOS ŽINIOS

MENULIO RAKIETOS DARBAS SUSITRUKDYS.

Clark universiteto profesorius, Dr. Goddard'as, be sidarbuojas prie darymo raketos, kuri, kaip manoma, išleista į dašas galės pasiekti kaimyniškas planetas, pastaromis dienomis pareiškė, kad tas darbas yra labai trukdomas delei stokos fondų. Daugeliui žinomas Smithsonian institutas, kuris daugiausia yra prisidėjęs su pašalpa prie to eksperimentinio darbo, sako nebegalintis ant toliau jo paremti, ir jam pačiam truksta lė.

Be to yra dar ir kitokių kliūčių, būtent, kad reikia varyti šį darbą su mažu modeliu. Dabar daug mechanikų permaitinū reikia padaryti, kurių būtų galima išvengti dirbant su dideliu modeliu. Apie šį bandymą (eksperimentą) prof. Goddardas šiaip išsireiškė: "Darbas prie darymo raketos progresuoja taip gerai, kaip galima tikėtis prie dabartinės finansinės padėties. Prie egzistuojančių aplinkybių negalima nuskirti jo kokio laiko pasakytį, kuomet ji bus užbaigta."

Toks eksperimentas, kokį prof. Goddardas daro, daug daugiau atsieina, negu žmonės gali sau įsivaizdinti. Tam reikia pavartoti ne tik geriausią ir dažnai brangiausią medžiagą, bet dar reikalinga ir ekspertų pagalba. Dr. Goddardas buvo priverstas daugybę to darbo padaryti pats vienas. Visą tai, pridėjus jo profesionalines pareigas, žymiai sutrukdė to eksperimento užbaigimą. Tačiau, jei finansinės kliūtys bus pašalintos, tad jo eksperimentas palyginti trumpu laiku galės būti viešai išbandytas.

NUDURĖ MOTERIŠKĖ IR PERSOVĖ DU SAVO SUNUS.

Moses Boyajian, 50 metų amžiaus, 6 d. kovo rytą atėjo į ponios Boyajian namus, 6 Linwood st., kur ji gyveno su savo sunais. Poni Boyajian jau šeši metai kaip nebegyveno su savo vyru, o keli mėnesiai atgal gavo pilną atskyrimą. Senis Boyajian atėjęs pabeldė duris, kurias atidarė buvusioji jo žmona; jis pareiškė jai, jog atėjęs tuo tikslu, kad atiduotai jai visą savo nuosavybę, bet už tai ji turinti paliuosuoti jį nuo mokyjimo jos užlaikymui atitinkamo mokesnio. Laikė ginčų Moses Boyajian išsitraukęs iš kišenės aštuonių colių šilietį ir subadė su juo poniją Rose Boyajian. Jai pradėjus rėkti, visų pirma atbėgo vyriausias sunus, Harry, kuriam tėvas subadė pečius ir kaklą. Paskiau pribuvo ir jauniausias sunus, Hygas, kuris pasigriebė kresę ir parmušė tėvą ant žemės. Tėvas persovėjęs savo jauniausiojo sunaus ranką, atkreipė revolverį į save ir paleido šūvį sau į galvą. Kulkai įėjus į

galvą, jis pargriuvo ant žemės.

Išgirdę riksmą ir šaudymą, kaimynai pašaukė policiją. Pribuvęs policijos ambulansas pasiėmė tu muštynių aukas ir nugabeno į miesto ligonbutį, kur po 10 valandų M. Boyajian numirė. Jo buvusios žmonos ir sunaus Harrio vardai įrašyti į sunkiai sergančių sąrašą ir maža tėra vilčių, kad jie pasveiktų.

ATLYGINIMO KLAUSIMAS IR KT.

Dr. George H. Blakeslee, istorijos ir tarpaut. santykių profesorius Clark'o universitete, kalbėdamas Rotary klubiui nariams Bancrofto viešbuty pareiškė, jog visų pirma reikia išrišti atlyginimo klausimą, o tik tada bus galima sukviesti viso pasaulio tautas į vieną vietą ir tartis apie sumažinimą militarinių išlaidų.

Prof. Blakeslee savo kalboj daugiausia palietė finansinę ir ekonominę padėtį didžiausių Europos valstybių. Jis kalbėjo apie atsistatymą po karo, užrubežinę prekybą, o ypač apie atlyginimą ir skolas.

Anot jo, talkininkai truputį per daug reikalauja nuo vokiečių, o pastarieji labai

KARAS PRIEŠ ŠEIMININKES IR VISUS KITUS.

W. C. Gallant, atstovaujantis Worcesterį Massachusetts Milk Package Exchange, pareiškė, jog neužilgo bus paskelbtas karas prieš šeimininkes ir visus kitus, kurie nesugrąžina krautuvių savininkams tuščių pieno bonkų. Anot p. Gallant'o, netik šeimininkės pasilaiko tuščias pieno bonkas įvairiems reikalams, bet jų daug pasilieka pas garžininkus, fabriktų darbininkus, maliorius, dailides ir daugelį kitų. Dabar jau apsiireiškus didelė bonkų stoka ir todėl bus daromos pastangos jų suradimui. Trumpai sakant, dabar įvairiose vietose bus daromos "kratos" ir ieškoma tuščių pieno bonkų tuo pat būdu, kaip ieškoma naminės — "munšaino."

DIDELI FERAI!

Ateinančią savaitę, 15, 16, 17 ir 19 dd. vakarais, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott st., įvyks Lietuvių svetainės rengiami fėrai, kurių pelnas eis ant padidinimo bei pataisymo svetainės. Fėrai kas vakarą prasidės nuo 7.30 valandos. Programas fėrų vakarais bus sekamas:

- 1-mą vakarą bus prakalbos.
- 2-trą vakarą dainuos "Ziburėlio" choras.
- 3-čią vakarą dainuos "Aido" choras.
- 4-tą vakarą bus juokų vakaras.

Taigi bus galima linksmai ir maloniai praleisti visus vakarus. Įžangos bilietas tik 10c.

Visus kviečia atsilankyti.

S. L. D. Komitetas.

KRUTANTIEJI PAVEIKSLAI.

Draugija Lietuvai Šelpti vel rengia krutancius pa-

veikslus, kurie atsibus Capitol Theatre (kada?—Red.). Pradžia 6:0 val. vakare. Įžanga tik 17c.

Kviečia Komitetas. PRAKALBOS.

Ateinantį nedėdienį, kovo 13 dieną, 2 val. po pietų, yra rengiamos prakalbos bažnytinėje salėje, Perlojos Šaulių skyriaus naudai. Kalbės kun. Caplikas, kun. Kavalaiuskas ir kiti garsūs kalbėtojai. Todėl meldžiam visų atsilankyti.

Komitetas.

IS S.L.A. KUOPOS SUSIRINKIMO.

6 d. kovo S.L.A. 57 kuopa vel laimėjo 12 naujų narių. Be to, nutarta tuojaus parengti paskaitas Dr. F. Matulaičiui ir 10 d. balandžio prakalbas adv. F. J. Bagočiui.

Susirinkime dalyvavo gana didelis narių skaičius, tai viskas gana puikiai aptarta. Daugiausia kalbėta apie Viešą Knygną, nes S.L.A. kuopa nori pastatyti jį ant tvirtiausių pamatų.

S. L. A. Narys.

IS BUVUSIŲ PRAKALBŲ.

Pereitoj nedėlioj po pietų atsibuvo prakalbos ant Endicott st. svetainės. Kalbėtojai buvo p. Radavičius ir p. Kazlauskas iš Boston, Mass., audinyčios organizatoriai. P. Kazlauskas, ką tik iš Lietuvos sugrįžęs, labai gražiai nupiešė Lietuvos padėjimą ir upą žmonių. Jis turi nepaprastai gerą iškalbą ir žmonės susirinkę labai įdomiai klausėsi.

Po prakalbų tapo sumesta aukų Lietuvos Šauliams. Aukavo po \$1.00: Petras Jesinškas, Vaclovas Borisas, J. Putinskas, J. Atkolainis, D. Rudis, J. Petrauskas, Pr. Zenkus, J. Katkauskas, P. Skliutas, S. Martinkaitis, J. Gerdius, Z. Gremba, J. Badaeckas, Z. Masionis, B. Bartusevičia, J. Vasylius, Ig. Kalantavičius.

Po \$2.00: J. Liutkevičius ir M. Paltašavičia.

Aukų surinkta 37 dol. su centais ir pasiūsta Lietuvos Šauliams.

Prakalbų Rengėjai.

PRIBUVO IS LIETUVOS.

Pereitą ketvergą pribuvo iš Lietuvos p. Franciška Leverienė su 5 metų duktere. Šifkortė jai buvo siūsta per "Amerikos Lietuvių" agenturą. Kelionę turėjo gerą laivu Saxonia nuo Dancigo į Bostoną. Ji mačiusi daugybę vargų karės laiku ir turi daug žinių iš žmonių gyvenimo Lietuvoje.

APSIIVYLĖ.

Nekurios šeimos iš Worcesterio, gerai žinomos "Amerikos Lietuvių" ofise, keliaudamos į Lietuvą nepirko šifkortečių mūsų ofise, bet nukeliavo į New Yorką pas rudabardžius. Vienok nemažai apsiivylė, kada jiems atsiėjo užmokėti daugiau, negu po 30 dol. kaip mūsų ofise, už tą pačią kelionę. Tamsybė juos traukia ir nelaimę. Lietuva iš tokių tam suolių nieko gero neturės.

PARSIDUODA geri furnicia trijų rūmų. Galima matyti btle kada.

JUOZAS ZAKAS,
114 Perry avenue,
(1-10) Ant antrų lubų.

Pajieškau dveju draugu, Adomo Vitkaus ir Frano Venckaus, paeina iš Mecedij kaimo, Garždių parap., Kretingo apskr. Malonėkite atsišaukti, nes jų tėvai manęs labai praše, kad jms praneščiau, kur jus gyvenate.

J. Stankus,
1560 Grand ave., Terre Haute, Ind.

Pajieškau dėdžių, Petro Jasuno ir Ignaco Jasuno, iš Zabinės viensėdžio, Naujamiščio valsčiaus, Panevėžio apskr. Pirmą gyvenę Chicagoje. Jie patys arba juos žinanti malonėkite pranešti.

Petras Jasūnas,
15 Millbury st., Worcester, Mass.
(10-11)

Pajieškau savo pusbrolio Vinco Butanavičiaus. Prieš karą gyveno Mahanoy City, Pa., dabar nežinau kur; taigi pajieškau Jusro Žaladuono. Labai meldžiu atsišaukti.

Jurgis Butanavičia, Susnikų kaimas, Rapidinos valsčius, Mariampolės apskr., Lithuania.

Aš, Antanas Litvaitis pajieškau Jono Tiškevičiaus, kuris pasivadines John Todd, paeina iš Garlevo parapijos, Teleišių kaimo. Turiu svarbų reikalą iš Lietuvos, meldžiu atsišaukti ant šio adreso:

Antanas Litvaitis,
128 Np. Elm St., Waterbury, Conn.
(10-11)

Pajieškau savo brolio Antano Palubeckio, Kauno rėd., Skirsnemunės parapijos, Banų kaimo, 1916 metais gyveno Worcester, Mass., paskiau išvažiavo į Muncie, Ind. Vėliau buvo kariuomenėje. Kas jį žino, arba jis pats malonėkite atsišaukti.

Marijoną Palubeckitę,
(Po vyru — Zemaiteienė),
98 Ward St., Worcester, Mass.

LIETUVIS BUDAVOTOJAS.

Lietuviai, turinti ką nors budavoti arba taisyti, iš-lauko ar iš vidurio namų, kreipkitės pas mus — kuogeriausiai darba atliekame.

ANTANAS STOEKUS,
561 Millbury St., Worcester, Mass.
(10-13)

Parsiduoda gera Farma.

60 akierių farma, išdirbtos žemės, 3 akieriai; kita, gražus miškas, stuba 5 kambarių neseniai statytą banė ir vistingyčia, parsiduoda labai pigiai. Atsišaukite pas:

J. MATCON,
BOX 28, Princeton Depot., Mass.

Pajieškau Kazimiero Meškeliū, iš Panevėžio apskr. Vabalninkų parapijos, apie 14 metų kaip Amerikoje, gyveno Chicagoje, dabar nežinau kur randasi, kas apie jį žinote arba pats meldžiu atsišaukti.

J. S. Blaževičia,
258 Millbury st., Worcester, Mass.

PARSIDUODA FARMOS.

100 akierių žemės, 60 ariamos, sodnas, dideli namai, banės, 26 galvijai, 2 arkliai, trokas, automobilius, visos mašinerijos, pieno mašinerija ir visi kostumeriai nuo pieno. Kaina tik \$8,600, \$3,000 įmokėt.—Pirk, turriu liksi.

75 akieriai žemės, 35 ariamos, sodnas, 10 karvių, 4 telyčios, 2 arkliai, vištos, įrankiai. Kaina \$6,700, \$2,500 įmokėti.

Cherry Valley. 2-ju šeimynų namas, bane didelė, 12 vaisingų medžių, pusė akrerio žemės. Cia yra biznio vieta del pardavinėjimo gasolinios prie Main st. Kaina \$3,600, įmokėt \$1,000.

Turiu daug gražių farmų.

JONAS BUOKAS,
25 Millbury St., Worcester, Mass.

AR JUSŲ KUDIKIS GERAI MIEGA?

Jeigu jis nemiega, jis yra nesveikas. Mažu jus neduodat jam tokį maistą, kuris jam yra reikalingas. Kudikių viduriai turi būti sveiki, tik tada jie galės gerai miegoti.

REIKALINGA mergina, arba našlė, kad ir su poriu mergaičiu, svajojanti apie gražų šeimynišką gyvenimą ir mananti apsi-vesti, atsišaukite žemiau paduotu adresu. Platesnes informacijas suteiksiu ant pirmo laiško.

JOHN W DOWETZ,
Woodstock, Vt.

(9-12) R. F. D. 1.

LIETUVIAI!!!

Ar jus žinote savo naują Lietuvą?

Ar žinote jos rubežius ir teritorijas, kurias ji apima? Ar jus žinote kaip dabar Europa išrodo, sulig vėliausių nustatymų Paryžiaus Taikos? Naujoji Lietuva, Estonija naujoji Vokietija, naujoji Čeko-Slovakija, Lenkija, Latvija, Vengrija, Austrija, Jugo-Slavija, Balkanai ir tt.

Kiek kartų jus žingeidavote, kuomet skaitėte apie vieną ar kitą vietą, kas su ja padaryta, kam dabar ji priklauso, arba kur tikrai ji yra.

Todėl jus buvote desperatiškai reikalingi vėliausio "Politiško Žemlapio Naujos Europos," kuris būtų spalvuotas, 23 per 34 colius didumo tinkantis pakabinti ant sienos namuose ar biznio vietoje, kuris bus pamokiniu ir painformavimu visai šeimynai. Gautas patyrimas iš šitų žemlapių atmokės jums daug kartų brangiau, negu užmokėti pinigai už jas.

Kaina vienas dolaris, siųskite pinigus registruotu laišku. Užmokesti galite siųsti banko čekiu, pašto ar ekspreso money orderiu, arba pinigais.

INTERNATIONAL MAP COMPANY,

341 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.
(10-13)

"Vaikai nustokite bereikalingai pėstis — yra užkėtinai BAMBINO jum abiem!"

Kudikiai mėgsta jį!
Jie prašo daugiaus!

Net ir mažyčiai žino, kad

BAMBINO

yra geriausia gyduolė visame pasaulyje, kuri duoda galimybes būti limsu nuo vidurių užkietėjimo. Ji paveikia per vieną naktį; lengvai, tačiau tikrai! Aptiekose parsiduoda po 50c. arba už 60c. apmokėtu pašto siuntiniu prisunčiame tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City

BALTIJOS - AMERIKOS LINIJA

42 BROADWAY, NEW YORK CITY.

Tiesi kelionė be persėdimų iš NEW YOKO per LIBAVĄ arba HAMBURG—EITKUNUS

LIETUVA

LAIVAS IŠPLAUKIA KAS 14-tą DIENĄ.
Dideli dviejų šriubų pašto laivai išplauks:
"ESTONIA" KOVO 16 "LITUANIA" BAL. 13
"POLONIA" KOVO 30 "ESTONIA" BAL. 27
Visi laivai turi puikius kambarius trečios klasos keleiviams.
Kreipkitės prie mūsų agentų jūsų mieste.

Lietuviška Krautuvė

SKAITYKITE ATYDŽIAI, O BUŠ JUMS NAUDINGA.

THE BEST CO.,
48 MILLBURY ST., priešais Rialto, WORCESTER, MASS.

Pirmutinė Naujoj Anglijoj tos rušies krautuvė. Nebuvo lig šiol šioje valstijoje tokios krautuvės moteriškų drabužių. Mūsų seniai išdirbta praktika davė mums progą įsteigti tokią krautuvę Worcesteryje. Mūsų užveizda paskutinius 3 metus buvo vedėju moterų madų didžiausioje dirbtuvėje

Duosime \$25.00 pinigaš kas daroys, kad kitur galima gaut tokį taverą, modelį ir darbą Worcesteryje je pigiau kaip mūsų krautuvėje.

GYVENK 100 METŲ, O VIS TOKIO PIGUMO NEMATYSI.

Nepirk nieko, tik ateik ir apžiūrėk. Nelauk kolei keriausiaj tavorą išparduosime. Apsimokės ir iš kitur atvažiuoti pas mus nusipirkti. Nepamirškite mus adresu: Lietuvių Krautuvė Moteriškų Drabužių po vardu:

THE BEST CO.,

48 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASSACHUSETTS.
Pasarga: Padarome moterų ir vaikų drapanas ant užsteliavimo.

Suite 71. Tel. Park 7636

DR. RUTH F. BERNOT,
Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main St., Worcester Mass.

Severos Gyduoles uzlaiko seimynos sveikata.

Kosulys, šaltis, užkimas,

yra paprasti negalėi žiam laik. Stengkis prašalinti juos. Greita pagalba gali nukreipti pavojingas pasekmes.

Severa's Cough Balsam

(pirmiau vadintas Severo Plaudiu Balzamas), yra vartojamas labai pasekmingai per keturias-dešimty metų dėl gydyma užkimumu, skausmų gerklės, šaltis, malūngiako krups, bei bronchialinio kosulio. Pirmus imti. Kaip suaugę taip ir vaikai bei kudikai gal juos imti. Pardavinėti aptiekuose. Prekė 25 ir 50 centai.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

WORCESTERIO Penkių Centų BANKA.

316 MAIN STREET
TURTAS — \$20,000,000
Išėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio. Bankos valandos: Kasdieną nuo 9 ryte iki 3 po pietų. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. po pietų. Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 vakare.

DR. TESSMER,
Dentistas.
Saugus dantų taisytojas — už prieinamą kainą.
306 Main St. Worcesterj.
Ofiso valandos: nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 vakare. Nedėlioms nuo 10 iki 12 val.

Tel. Park 7761.
Dr. F. Matulaitis
17 Millbury St. Worcesterj
Ofiso valandos: 1 to 3 P.M. 7 to 8 P.M. Nedėlioms nuo 1-3 P.M.

DR. J. JONIKAITIS,
175 Green St., Worcesterj
Office Hours: 9 to 11 A.M. 1 to 3 P.M. 7 to 9 P.M.
Telephone Cedar 2404.

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisyymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkit kreiptis pas mane, po numeriu:
15 MILLBURY ST.,
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

ANTANAS J. MILLER,
Lietuvis Advokatas.
406 Slater Bldg. Worcester, Mass.

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyti skaityti arba dirbti, ateikite pas mus ir mes pritaikysim jums akinius, kurie jums pagelbės.

POPE OPTICAL CO.,
397 Main St., Worcester, Mass.
(Viršui Moulton's krautuvės)
Tel. Park 5857.